

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број: 1157/3-71-05/2026

Датум: 31.3.2026.

БЕОГРАД

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2025. ГОДИНУ**

Намерно остављена празна страница.

САДРЖАЈ

Страна

1	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	6
1.1	ПРАВНИ СТАТУС	6
1.2	ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ И ЕВРОПСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	6
1.3	УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И КАДРОВИ	6
1.4	ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ	8
1.5	ОРГАНИ ИНСТИТУТА	8
1.6	СТРУЧНА ТЕЛА ИНСТИТУТА	9
1.7	ФИНАНСИРАЊЕ	9
2	АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ	10
2.1	АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената	10
2.2	АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената	16
2.3	АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2025. годину	16
2.4	АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012 и Guide 22:2018-01-01)	17
2.5	АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са прописима и библиографских података о српским стандардима	17
2.5.1	Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са прописима	17
2.5.2	База библиографских података о српским стандардима	18
2.6	АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина	18
2.7	АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки	18
2.8	АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација	19
2.9	АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА	20
2.10	АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације	22
2.11	АКТИВНОСТ: Учешће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију	25
2.12	АКТИВНОСТ: Институт као информациони центар за стандарде, у складу са захтевима докумената СТО, ЕУ и споразума СЕФТА	27
2.13	АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2025. годину	28
2.13.1	АКТИВНОСТ: Повећање броја чланова Института, промоција користи од чланства и промоција нових услуга	28
2.13.2	АКТИВНОСТ: Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда	29
2.14	АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација и службеног гласила Института	31
2.15	АКТИВНОСТ: Унапређење интернет-презентације Института	32
2.16	АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института	32
2.17	АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената	32
2.18	АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији	33
2.19	АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената	34
2.20	АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшање интегрисаног система менаџмента	34
2.21	АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама	34
2.22	АКТИВНОСТ: Редовни правни послови у области стандардизације	35

3	СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА	36
4	РАЗВОЈ И ПРИМЕНА ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ	38
5	ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ.....	38
5.1	АКТИВНОСТ: Имплементација новог издања ISO/IEC 27001:2022 у оквиру интегрисаног система менаџмента.....	38
5.2	АКТИВНОСТ: Унапређење система енергетског менаџмента ради постизања енергетске ефикасности пословног објекта Института	38
5.3	АКТИВНОСТ: Миграција података и информативног система Института у Државни центар за управљање и чување података.....	39
5.4	АКТИВНОСТ: Израда Нацрта Стратегије развоја инфраструктуре квалитета Републике Србије за период 2025–2030. године и Акционог плана	39
5.5	АКТИВНОСТ: Припрема и обављање оцењивања Института ради провере испуњености услова из CEN-CENELEC Guide 22:2021	39
5.6	АКТИВНОСТ: Објављивање монографије „90 година стандардизације у Србији”	
6	РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ПРИХОДА	40
7	ПРОБЛЕМИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАДА И ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА ЊИХОВО РЕШАВАЊЕ.....	48
8	ЗАКЉУЧАК.....	50

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 46/15), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15 и 27/16) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 29/2017). Према тим документима, делатност Института обухвата послове у вези са доношењем, објављивањем, преиспитивањем и повлачењем српских стандарда и сродних докумената, пружање стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда, послове сертификације производа, система менаџмента и особа, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом.

Овај извештај изложен је у осам одељака. У складу са чланом 29. став 1. тачка 5) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије и чланом 54. став 1. тачка 2) Статута Института, извештај о реализацији годишњег програма рада Института усваја Управни одбор. Овај извештај је разматран и усвојен на 220. седници Управног одбора, која је одржана 31.3.2026. године.

Према члану 67. тачка 14, Статута Института, директор Института дужан је да извештај о реализацији Програма рада који је усвојио Управни одбор достави надлежном министарству. Овај извештај достављен је Министарству привреде на дан 1.4.2026. године.

1 ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1 ПРАВНИ СТАТУС

Према Закону о стандардизацији („Службени гласник РС”, број 36/09 и 46/15), Одлуци о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15 и 27/16) и Статуту Института („Службени гласник РС”, број 29/2017), Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) јесте установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Оснивач Института је Влада.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

Највиши општи акт Института је Статут Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017), на који је Влада дала сагласност својим решењем од 17. марта 2017. године („Службени гласник РС”, број 26/2017).

1.2 ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ И ЕВРОПСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), у којем је има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године.
- Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године.

Институт је 21. јуна 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI) и, у складу са правилима процедуре те европске организације за стандардизацију, у њој стекао статус „ETSI-јеве националне организације за стандарде”.

Институт учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела у оквиру Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/TRADE/WP.6).

1.3 УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И КАДРОВИ

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту. Важећи Правилник о

унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту број 2949/8-51-02/2025 донет је 28. новембра 2025. године.

Према важећем правилницима, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију,
- Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност, и
- Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг,

и у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора.

Ван састава сектора образује се: организациона јединица Сертификационо тело, која има исти статус и третман као одељење и један самостални извршилац ван сектора, саветник за техничко-методолошка питања стандардизације.

Програмом рада Института за стандардизацију Србије за 2025. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 извршиоца, и то за: 50 са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са докторатом и два са магистратуром, четири са вишом школском спремом (ВШС) и седам са средњом стручном спремом. Последњом важећом Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 61/2017, 82/2017, 92/2017, 111/2017, 14/2018, 45/2018, 78/2018, 89/2018, 102/2018, 30/2019, 42/2019, 59/2019, 59/2019, 79/2019, 84/2019 и 88/2019) у Институту за стандардизацију Србије утврђени број запослених на неодређено време за 2024. годину износи 61.

Табела 1.1 – Профили запослених са високом стручном спремом
(стање 31. децембра 2025. године)

Факултет	Број запослених	Факултет	Број запослених
Машински	4	Правни	2
Електротехнички	6	Економски	4
Пољопривредни	3	Факултет за медије и комуникације	1
Технолошко-металуршки	6	Факултет за пословне студије	1
Хемијски	2	Факултет уметности	1
Ветеринарски	1	Факултет политичких наука	1
Стоматолошки	1	Учитељски	1
Филолошки	6	Факултет за менаџмент	1
Грађевински	2	Факултет организационих студија Едука	1
Шумарски	1	Висока школа струк. студије (240)	1
Факултет за примењени менаџмент	1		
УКУПНО:			47

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту предвиђено је 50 радних места, на која се распоређује укупно 61 запослени. Дана 31. децембра 2025. године у Институту је било 56 запослених на неодређено време и троје запослених на одређено време, због повећаног обима посла. На одређено време током 2025. године ангажован је један извршилац у Сектора за међународну сарадњу, информисање и

издавачку делатност, један извршилац у Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг и један извршилац у Сертификационом телу.

1.4 ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови. Учлађење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

На дан 31. децембра 2025. године Институт је имао 82 редовна члана и три представника оснивача.

1.5 ОРГАНИ ИНСТИТУТА

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Скупштину чине оснивач и чланови Института. Сваки члан Института који је правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање три представника. Предузетници и физичка лица чланови Института непосредно учествују у раду Скупштине.

У складу са Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института, Скупштина Института је у 2025. години одржала две седнице, од којих је једна ванредна седница и једна редовна.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара оснивачу. Управни одбор има председника и четири члана. Управни одбор је у 2024. години одржао 12 седница. Управни одбор је именован решењем оснивача (Владе) од 05. априла 2018. године (24 Број: 119-30-01/2018). Решењем оснивача 24 Број: 119-4693/2025 од 15. маја 2025. године разрешен је председник Управног одбора, а Решењем 24 Број: 119-4694/2025 од 15. маја 2025. године именован је нови председник Управног одбора Института за стандардизацију Србије.

Директор Института, у складу са чланом 67. став 1. Статута, обавестио је Министарство привреде о избору представника запослених ради именовања за члана Управног одбора и два члана представника Скупштине Института. Институт је спровео поступак за избор кандидата из редова запослених који се предлаже оснивачу за члана Управног одбора. Скупштина Института је на својој седници, одржаној дана 21. октобра 2021. године, предложила два кандидата.

Дописом број 113/10-51-11/2022 од 03.02.2022. године Институт се обратио Министарству привреде да је потребно покренути поступак за именовање новог састава управног одбора. Имајући у виду да је у време истицања мандата Влада била у техничком мандату, нови сазив Управног одбора није именован, а стари обавља дужност по основу члана 56. став 1. Одлука о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл. гласник РС”, бр. 93/2015, 27/2016): Постојећи органи Института настављају да обављају послове из свог делокруга до истека мандата за који су именовани, односно до њиховог разрешења и до именовања нових, у складу са законом и овом одлуком. Дописом број 2076/1-10-01/2023 од 10.7.2023. године и број 2076/2-10-01/2023 од 27.9.2023. године Институт се обратио Министарству привреде да предузму правне радње како би се поступак именовања новог сазива Управног одбора окончао.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору. Директор Института именован је решењем Владе, 24 бр. 119-11926/2018 од 27.12.2018. године, објављено у „Сл. гласнику РС” бр. 104/2018 од 28. децембра 2018. године. По истеку петогодишњег мандата обављања јавне функције на

месту директора Института за стандардизацију Србије, оснивач Института је на седници одржаној 25.01.2024. године донео Решење о престанку дужности директора Института за стандардизацију Србије 24 Број 119-69/2024 од 25.01.2024. године и запослену именовао за вршиоца дужности директора Института Решењем о именовању вршиоца дужности директора Института, 24 Број 119-70/2024 од 25.01.2024. године („Сл. гласник РС”, број 6/24). Такође, Институт је спровео јавни конкурс за место директора, након чега је Управни одбор донео предлог кандидата, који је Институт доставио оснивачу ради именовања.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара оснивачу. Надзорни одбор именован је решењем Владе Републике Србије 24 број 119-1178/2022 од 10. фебруара 2022. године („Службени гласник РС”, бр. 18/22). Једног члана именује Скупштина Института из редова чланова, па је након спроведеног кандидационог поступка, на првој редовној седници Скупштине Института, одржаној 18. децембра 2025. године у Институту за стандардизацију Србије, изабран један члан Надзорног одбора из редова чланова Скупштине Института. Други члан Надзорног одбора предлаже се из реда запослених у Институту. Након спроведеног кандидационог поступка, тајним гласањем изабран је члан Надзорног одбора из редова запослених, 17. децембра 2025. године. Како је мандат председнику и члановима Надзорног одбора истекао 10. фебруара 2026. године, оснивачу је упућен допис са биографијама изабраних чланова на даље поступање. У 2025. години одржане су четири седнице Надзорног одбора.

1.6 СТРУЧНА ТЕЛА ИНСТИТУТА

Институт је, као стручна тела, образовао Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у области електротехнике, информационих технологија и телекомуникација. У 2024. години покренут је редовни поступак за избор нових представника у Стручном савету. Управни одбор Института је на седници одржаној 5. септембра 2024. године донео Одлуку о именовању председника и чланова Стручног савета за опште области стандардизације Института, број 2487/6-51-11/2024. У 2025. години, „Стручни савет за опште области стандардизације одржао је укупно четири редовне седнице, од којих су три одржане „лицем у лице” и то 28. фебруара, 30. маја и 3. октобра 2025. године, док је једна седница одржана дописним путем у периоду од 10. до 20. децембра 2025. године.

Управни одбор Института је на седници одржаној 5. септембра 2024. године донео Одлуку о именовању председника и чланова Стручног савета за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација број 2487/7-51-11/2024. Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација у 2025. години одржао је укупно две редовне седнице, обе дописним путем, и то једну у периоду од 31. децембра 2024. године до 10. јануара 2025. године, а другу у периоду од 17. до 22. октобра 2025. године.

Према стању регистра комисија за стандарде и сродне документе, у 2025. години у Институту је била укупно 171 комисија, од којих је 125 комисија (као и 11 поткомисија за стандарде) у општим областима стандардизације, а 46 у областима електротехнике, телекомуникација и информационих технологија. У 2025. години одржана су укупно 303 састанка.

1.7 ФИНАНСИРАЊЕ

Према члану 9. Закона, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- 1) из прихода које оствари наплатом чланарина;
- 2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;

- 3) из прихода које оствари продајом услуга;
- 4) из буџета Републике Србије;
- 5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се Програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план. Влада је дала сагласност на Програм рада за 2025. годину Решењем, 05 Број: 021-7613/2025 од 10.7.2025. године („Службени гласник РС” 62/2025), чији је саставни део финансијски план.

2 АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

2.1 АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

У периоду од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2025. године Институт је објавио укупно 47.788 српских стандарда и сродних докумената, од којих је 4.031 стандард на српском језику. У истом том периоду, Институт је објавио 43.144 српска стандарда и сродна документа којима су преузети одговарајући европски стандарди (EN), односно европски сродни документи, и то: 29.783 публикације које је објавио CEN у општим областима стандардизације, 12.030 публикација које је објавио CENELEC у електротехничким областима и 1.334 публикације које је објавио ETSI у области телекомуникација.

Према последњем тромесечном извештају Менаџмент-центра CEN-а и CENELEC-а у Бриселу, који се односи на четврти квартал 2025. године, до 31. децембра 2025. године, Институт је преузео и објавио као српске стандарде око 99 % европских стандарда – укључујући њихове измене и допуне (амандмане), а искључујући њихове исправке (коригендуме) – за које је истекао последњи рок за објављивање на националном нивоу (dop).

У 2025. години предузете су све организационе и техничке активности, како би стручњаци из комисија за стандарде и сродне документе могли активно да учествују у развоју европских стандарда, давању примедби/коментара на текстове радних докумената и исказивању националног става, односно гласању на те документе. Преглед чланова комисија за стандарде који су учествовали у раду радних тела европских и међународних организација за стандардизацију дат је у тачки 2.11.

Током 2025. године Институт је наставио да посвећује посебну пажњу активностима комисија за стандарде и члановима комисија, односно националним стручњацима за поједине области. Тако су у општим областима стандардизације у 2025. години разрешена 22 експерта, а примљен 31 нови експерт. У области електротехничке стандардизације у 2025. години разрешен је један, а примљено је шест нових експерата. Као главни узрок разрешења јесте одлазак стручњака у пензију, а у мањем броју случајева промена организације.

Комисије за стандарде и сродне документе придржавале су се рокова и фаза у паралелној изради и гласању на радне документе европских стандарда у техничким комитетима, које те комисије прате, и то у фази успостављања пројеката европских стандарда, фази јавне расправе (40.20 – Public enquire) и фази завршног гласања (50.20 – Formal vote). Потребно је нагласити да су српски експерти у значајној мери достављали коментаре/примедбе на текстове радних докумената CEN-а, као и ISO-а, које су у највећој мери и прихваћене, што је једна од значајних предности пуноправног чланства Института у европским организацијама за стандардизацију. Радна документа европских и међународних стандарда, гласачки листови за гласање на та документа, као и радни материјал за седнице комисија за стандарде били су доступни само за чланове комисија преко заштићеног подручја на интернет-страници Института.

У 2025. години, седнице комисија за стандарде су се одржавале „лицем у лице”, дописним путем, коришћењем сервиса за онлајн-седнице (ZOOM апликација), као и хибридном путем. Осим тога, Институт је преко своје интернет-странице омогућио свим заинтересованим странама бесплатно читање нацрта стандарда у фази јавне расправе и давање коментара и примедби на та документа у тој фази. Именовани представници Института, секретари стручних савета, учествовали су у раду техничких одбора CEN-а и CENELEC-а и на тај начин су обезбеђивали и координисали управљање стандардизацијским активностима на националном и европском нивоу.

У 2025. години Институт је објавио 1.808 српских стандарда и сродних докумената, а истовремено је повукао 1.261 српски стандард и сродни документ. Од 1.808 објављених стандарда и сродних докумената, 205 је објављено на српском, а 1.603 на енглеском језику.

Од 205 објављених стандарда и сродних докумената на српском језику, 196 стандарда и сродних докумената донето је преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом превођења, док је 9 стандарда донето у виду изворних српских стандарда.

Од 1.603 објављена стандарда и сродна документа на енглеском језику, 114 стандарда и сродних докумената је настало преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда односно сродних докумената методом прештампавања, а 1.489 методом проглашавања. Осим тога, у 2025. години је израђено укупно 1.568 нацрта стандарда и 1.603 дефинитивна текста нацрта стандарда.

У 2025. години, на српском и енглеском језику, преузето је укупно 1.642 европска стандарда и сродна документа. Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2025. години, 143 комисије за стандарде одржале су укупно 303 састанка.

Упоредни преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2025. години дат је у табели 2.1, преглед броја планираних и реализованих стандарда и сродних докумената по организационим јединицама и методама доношења дат је у табели 2.2, а број донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената у истом периоду дат је у табели 2.3.

Табела 2.1 – Упоредни преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената, нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у 2023. години

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
Нацрт стандарда	228	178	886	1.390	1.114	1.568
Дефинитивни текст нацрта стандарда	236	205	1.503	1.398	1.739	1.603
Стандард	240	205	1.505	1.603	1.745	1.808

¹⁾ На укупан број треба додати и 3 исправке стандарда.

Табела 2.2 – Преглед броја планираних, реализованих и повучених стандарда и сродних докумената по организационим јединицама у Институту и методама доношења

Ред. бр.	Области	Број планираних, реализованих и повучених стандарда и сродних докумената								
		На српском језику			На енглеском језику			УКУПНО		
		Плани-рано	Оства-рено	Пову-чено	Плани-рано	Оства-рено	Пову-чено	Плани-рано	Оства-рено	Пову-чено
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ										
1	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	80	57	44	487	554	469	567	611	513
2	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	102	113	119	382	498	358	484	611	477
3	Одељење за издавачку делатност	2	3	0	1	2	2	2	5	2
4	Стручни савет за опште области стандардизације	0	0	0	0	4	0	0	4	0
	УКУПНО А:	183	173	163	870	1.058	829	1.053	1.231	992
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ										
5	Одељење за електроенергетику и електронику	41	32	6	462	294	123	503	326	129
6	Одељење за телекомуникације и информационе технологије	16	0	7	173	251	133	189	251	140
	УКУПНО Б:	57	32	13	635	545	256	692	577	269
	УКУПНО А+Б:	240	205	176	1.505	1.603	1.085	1.745	1.808	1.261

Табела 2.3 – Број донесених и повучених српских стандарда и сродних докумената у 2023. години – преглед по месецима

Месец	Број решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената	Донесени српски стандарди и сродни документи			Повучени српски стандарди и сродни документи
		На српском	На енглеском	Укупно	
Јануар	470/39-51-02/2025 од 31. јануара 2025. год.	16	156	172	123
Фебруар	830/42-51-02/2025 од 28. фебруара 2025. год.	17	126	143	116
Март	1168/43-51-02/2025 од 31. марта 2025. год.	15	157	172	131
Април	1488/31-51-02/2025 од 30. априла 2025. год.	15	74	89	60
Мај	1773/41-51-02/2025 од 30. маја 2025. год.	14	137	151	80
Јун	2026/46-51-02/2025 од 30. јуна 2025. год.	22	57	79	82
Јул	2301/40-51-02/2025 од 31. јула 2025. год.	9	127	136	95
Август	2510/20-51-02/2025 од 29. августа 2025. год.	7	64	71	54
Септембар	2782/44-51-02/2025 од 30. септембра 2025. год.	15	76	91	95
Октобар	3054/58-51-02/2025 од 31. октобра 2025. год.	27	129	156	97
Новембар	3310/53-51-02/2025 од 28. новембра 2025. год.	31	137	168	92
Децембар	3626/56-51-02/2025 од 31. децембра 2025. год.	17	363	380	236
УКУПНО:		205	1.603	1.808	1.261

На основу информација из табеле 2.1, може се закључити да је план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2025. годину за стандарде на енглеском језику остварен и пребачен за: нацрте +57% и за објављене стандарде +6,5%, док је број реализованих дефинитивних текстова нацрта мањи од планираног броја – 7,8%. Разлика у односу на планирани број српских стандарда на енглеском језику присутна је због тога што у време израде плана део европских стандарда и сродних докумената није имао дефинисане датуме фаза у њиховом даљем развоју али се, према статусу који су имали у време израде Плана, очекивало да ће бити донети у 2025. години, па их је Институт, у складу са предвиђеним роковима, и преузео као српске стандарде.

Број реализованих стандарда на српском језику за све три планске категорије је мањи од планираног броја и реализација је следећа: нацрта 78%, дефинитивних текстова нацрта 87% и објављених стандарда 85%. Имајући у виду чињеницу да су у 2025. години у Сектору за опште области стандардизације два запослена за стандарде из области металургије и шумарства напустила Институт, док је секретар комисија за стандарде из области пољопривреде на дужем боловању, може се констатовати да су у највећој мери запослени испунили план доношења стандарда на српском и енглеском језику. Радно место на пословима секретара комисија за стандарде из области шумарства попуњено је у децембру 2025. године, што би требало да доведе до бољих резултата у доношењу српских стандарда на српском језику у 2026. години.

У Сектору за електротехничку стандардизацију на крају 2025. године остала су непопуњена два радна места. У другој половини 2025. године расписан је Јавни конкурс за попуњавање оба места.

Такође, планирање доношења српских стандарда на енглеском језику унапређено је путем ажурираног и паралелног преузимања пројеката из CEN/CENELEC базе стандарда при изради плана, за разлику од планирања из претходних година када је било потешкоћа у добијању података о тим пројектима приликом израде плана.

Институт је у претходним годинама улагао значајна средства у развој сопствених капацитета за превођење у организационој јединици за међународну сарадњу, затим у софтвер за превођење, а такође, у финансијском плану Института предвиђена су одређена средства за набавку превода стандарда.

Имајући у виду све претходно изнето, у 2026. години руководиоци одељења са својим сарадницима идентификоваће слабости у организационим јединицама и у сарадњи са руководиоцима сектора приступити унапређењу ефикасности и ефикасности рада и указивати на потребу коришћења интерних и екстерних капацитета за прибављање превода стандарда на српски језик.

а) Стандардизација у општим областима стандардизације

У општим областима стандардизације, у 2025. години израђено је 1.015 нацрта и 1.085 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављен је укупно 1.231 стандард/сродни документ, од којих 173 стандарда на српском језику. Такође, повучено је укупно 992 стандарда од којих 163 стандарда на српском језику, доношењем нових издања стандарда.

У области *металургије, машинства, грађевинарства и саобраћаја* израђено је 456 нацрта и 555 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављено је укупно 611 стандард/сродних докумената, од којих 57 стандарда на српском језику. Такође, повучено је укупно 513 стандарда, од тога 47 стандарда на српском језику, доношењем нових издања стандарда.

У области *хемијских технологија, пољопривреде, шумарства, безбедности, животне средине и општих стандарда* израђено је 559 нацрта и 530 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављено је 611 стандарда/сродних докумената, од којих 113 стандарда на српском језику. Такође, повучено је 477 стандарда на српском језику доношењем нових издања стандарда, од тога 116 стандарда на српском језику, доношењем нових издања стандарда. Почетком 2025. године конституисана је нова комисија KS Z265, *Издавање, транспорт и геолошко складиштење угљен-диоксида*, која је донела 1 стандард на српском језику и 13 стандарда на енглеском језику. Осим тога, крајем 2025. године конституисана је нова комисија за стандарде, KS Z452, *Пси помагачи*, из чије области су објављена 4 стандарда на енглеском језику, које је пре конституисања усвојио *Стручни савет за опште области стандардизације*.

У области *издавачке делатности* израђена су 3 нацрта и 3 дефинитивна текста нацрта стандарда, а објављено је 5 стандарда, од којих су 3 стандарда на српском језику.

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2025. години, 103 комисије за стандарде у општим областима стандардизације одржале су укупно 228 састанака.

Од укупно 788 техничких радних тела ISO-а (272 технички комитета и 516 поткомитета), одговарајуће комисије за стандарде Института имају статус „Р” члана (енгл. Participant) у 74 тела, односно статус „О” члана (енгл. Observer) у 404 тела ISO-а. Испуњавајући своје обавезе „Р” члана, у 2025. години, комисије за стандарде гласале су на 639 радних докумената у разним фазама доношења међународних стандарда ISO (ISO/CD, ISO/DIS, ISO/FDIS, ISO/SR).

б) Стандардизација у области електротехнике (електроенергетике, електронике, телекомуникација) и информационах технологија

У области електротехничке стандардизације, у 2025. години израђена су 553 нацрта и 518 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављено је укупно 577 стандарда/сродних докумената, од којих 32 стандарда на српском језику. Такође, повучено је укупно 13 стандарда на српском језику доношењем нових издања стандарда.

У областима *телекомуникација и информационах технологија* у 2025. години израђено је 210 нацрта и 203 дефинитивна текста нацрта стандарда, а објављен је укупно 251 стандард и сродни документ. Такође, повучено је укупно 7 стандарда на српском језику доношењем нових издања стандарда.

У области *електроенергетике и електронике* израђена су 343 нацрта и 315 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављено је укупно 326 стандарда/сродних докумената, од којих 32 стандарда на српском језику. Такође, повучено је укупно 6 стандарда на српском језику доношењем нових издања стандарда.

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2025. години, 40 комисија за стандарде у електротехничким областима стандардизације одржало је укупно 75 састанака.

Испуњавајући своје обавезе на међународном плану, у 2025. години гласано је на укупно 76 докумената, које је припремило 11 техничких комитета и поткомитета Међународне електротехничке комисије (IEC) у којима надлежне комисије за стандарде имају статус „Р” члана, тј. учесника (енгл. Participant). Од укупно 230 техничких радних тела IEC-а (116 техничких комитета и 114 поткомитета), одговарајуће комисије за стандарде Института имају статус „Р” члана у 15 тела, односно статус „О” члана (енгл. Observer), тј. посматрача у 132 тела.

Предлози достављени од заинтересованих страна

У вези са предлозима за израду српских стандарда у 2025. години, које су доставили министарства релевантна за спровођење техничких прописа и друге заинтересоване стране, Институт је у 2025. године предузео следеће активности:

- објавио три стандарда на енглеском језику које је затражило Министарство одбране;
- објавио стандарде SRPS ISO 59004, SRPS ISO 59010, SRPS ISO/TS 59032 на српском језику које је тражила организација CIREKON DOO;
- објавио стандард SRPS EN ISO 14091 на српском језику на захтев JUQS DOO;
- израдио један нацрт стандарда на српском језику који је тражила Агенција за енергетику;
- израдио три нацрта стандарда на српском језику и објавио још два стандарда на српском језику, SRPS EN ISO 11303 и SRPS EN ISO 11474, на захтев Министарства одбране.

Од предлога привредних субјеката који су достављени Институту ради преузимања у национални систем стандардизације на српском језику, на предлог Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд у току 2025. године уз помоћ GIZ-а, Института Михајло Пупин – Аутоматика д.о.о., неколико учесника у програму IEC за младе професионалаце, као и искусних стручњака ИМП, ИНТ и ЕТФ обезбеђени су иницијални текстови превода на српски језик још 14 стандарда из области обновљивих извора енергије (11 стандарда и 3 измене) из надлежности следећих комисија:

- KS N064, *Електричне инсталације* – 2 документа,
- KS N013, *Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем* – 4 документа, и
- KS N082, *Соларни фотонапонски енергетски системи* – 8 докумената.

Сви ови документи унети су у план за 2026. годину.

Реализација плана доношења српских стандарда и сродних докумената Института у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумом из CEN-CENELEC Guide 22:2021-12

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2025. годину предвиђен је рад на укупно три изворна српска стандарда у разним фазама израде, унетих на основу предлога појединих комисија за стандарде Института. У 2025. години Институт је објавио 9 изворних српских стандарда, а израђен је и један нацрт изворног стандарда. Објављени изворни српски стандарди су следећи:

1. SRPS A.L2.003:2025, *Безбедност и отпорност – Процена ризика – Захтеви и упутство за оцењивање усаглашености*,
2. SRPS A.L2.003:2025/1, *Безбедност и отпорност – Процена ризика – Захтеви и упутство за оцењивање усаглашености – Измена 1*,
3. SRPS B.C8.024:2025, *Цемент – Одређивање специфичне површине фино млевеног цемента методом пропустљивости ваздуха*,
4. SRPS M.J4.010:2025, *Извозна постројења у рударству – Торањ – Основе прорачуна и конструисања*,
5. SRPS M.J4.030:2025, *Опрема за извозна постројења у рударству – Спојни прибор ужета – Склоп*,
6. SRPS M.J4.032:2025, *Опрема за извозна постројења – Спојни прибор ужета – Сворњак*,
7. SRPS A.L3.002:2025, *Поштански саобраћај – Терминологија*,

8. SRPS EN 1993-4-1/NA:2025, *Еврокод 3 – Пројектовање челичних конструкција – Део 4-1: Силоси – Национални прилог*,
9. SRPS EN 1993-1-6/NA:2025, *Еврокод 3 – Пројектовање челичних конструкција – Део 1-6: Чврстоћа и стабилност љуски – Национални прилог*.

Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Да би се обезбедила релевантност и актуелност српских стандарда, комисије за стандарде и сродне документе у 2025. години у оквиру редовног преиспитивања стандарда повукле су укупно 1.261 стандард, од којих 176 стандарда на српском језику. Преглед повучених стандарда на српском језику по одељењима и секторима за стандардизацију дат је у активности 2.1а) и б).

2.2 АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената једна је од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. У 2025. години, Институт је издао 1 тумачење и 3 мишљења у вези са српским стандардима, и то у Сектору за опште области стандардизације. Осим тога, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде дато је мишљење на предлог Правилника о техничким и другим захтевима за стављање дрвета и дрвних производа на тржиште Републике Србије.

2.3 АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2025. годину

У априлу 2025. године започете су активности на припреми предлога Плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2026. годину. У вези са тим, Институт је позвао Министарство привреде, Сектор за квалитет и безбедност производа, који је надлежан за послове стандардизације да обавести остала министарства да доставе листе српских стандарда и сродних докумената које је потребно да Институт обухвати својим Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2026. годину, да би служили као подршка спровођењу техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Своје предлоге Институту је доставило Министарство информисања и телекомуникација, Министарство одбране, Агенција за енергетику, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство здравља, Министарство унутрашњих послова и Министарство рударства и енергетике. Остала министарства су дописом обавестила Институт да немају захтеве за доношење стандарда.

Такође, Институт је у априлу 2025. године на својој интернет-презентацији поставио позив за укључивање свих заинтересованих страна у израду плана доношења српских стандарда за 2026. годину. Рок за достављање предлога био је 20. јун 2025. године. До тог рока Институту је достављено укупно 6 предлога привредних друштава и осталих заинтересованих страна.

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2026. годину планирано је да се донесе 230 српских стандарда којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. Поред тога, у току 2026. године преузимаће се сви новообјављени хармонизовани стандарди, и то у роковима које дефинишу европске организације за стандардизацију.

Пошто је Институт до 31. децембра 2025. године преузео 99 % свих важећих европских стандарда, и то за CEN – 99,45 % свих европских и 99,66 % европских хармонизованих стандарда, као и за CENELEC – 98,82 % свих европских и 98,87 % европских хармонизованих стандарда, Планом доношења српских стандарда и сродних

докумената за 2026. годину, као и за сваку следећу годину, биће предвиђено доношење око 1.500 српских стандарда који су идентични одговарајућим европским стандардима, јер је то просечан број стандарда које CEN и CENELEC укупно објаве у току једне године и који се морају преузети на националном нивоу у прописаним роковима. Рад свих комисија за стандарде у Институту синхронизован је са радом одговарајућих техничких радних тела (комитета и поткомитета) европских организација за стандардизацију.

Према члану 42. став 1. тачка 2, Статута Института, годишњи план доношења српских стандарда и сродних докумената објављује се на интернет-страници Института, а након усвајања од стране Скупштине.

Предлог плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2026. годину утврђен је на 210. седници Управног одбора Института, која је одржана 31.10.2025. године, а постављен је на интернет-страницу Института 31.10.2025. године.

2.4 АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012 и Guide 22:2018-01-01)

Као пуноправни члан европских организација за стандардизацију, Институт има обавезу да сваке године припреми и Менаџмент центру CEN-а и CENELEC-а у Бриселу достави извештај у вези са стандардизацијским активностима које је предузимао у току претходне године, а које се односе посебно на сектор микро, малих и средњих предузећа, као и да тај извештај објави на својој интернет-страници.

У складу са обавезама, Институт је званично именовао особе које представљају Институт у радним групама CEN-а и CENELEC-а, које се баве питањима сарадње са сектором ММСП, као и питањима која се односе на извршавање обавеза националних тела за стандарде, које проистичу из Уредбе 1025/2012 и извештавају о томе.

Извештаји европским организацијама за стандардизацију достављени су 13. јануара 2025. године и садрже податке о односу Института са заинтересованим странама, броју и структури комисија за стандарде, заступљености тзв. слабо заинтересованих страна (представника синдиката, удружења за заштиту животне средине итд.) у комисијама за стандарде, информатичкој инфраструктури као подршци за процес доношења стандарда. Саставни део тих извештаја је и извештај о активностима које је Институт предузимао у развијању сарадње са сектором ММСП. У извештају се, између осталог, наводе активности у области промоције стандардизације привредницима у регионалним привредним коморама, истраживање о утицају стандарда на организације у нашој земљи, промоција стандардизације и Института на сајмовима итд. Овај извештај објављен је у оквиру интернет-презентације Института (https://iss.rs/sr_Cyrl/download/page-section/document/20139).

2.5 АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са прописима и библиографских података о српским стандардима

2.5.1 Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са прописима

У току 2025. године настављено је са даљим развојем и редовним ажурирањем базе техничких прописа и њихове повезаности са српским стандардима. То је подразумевало стално ангажовање запослених у Одељењу за правне, финансијске и опште послове на праћењу прописа који се позивају на стандарде. На порталу „Прописи и стандарди” извршено је ажурирање података, брисање свих прописа који су стављени ван снаге (67), као и линковање са нови прописима. Урађена је измена главног менија и сортирање прописа према надлежности министарства које је доносилац прописа, а у циљу олакшане претраге одређених прописа. У бази се тренутно налази 367 закона, правилника и уредби у којима се позива на српске стандарде, док је базу у 2025. години користило 4.629 корисника. Рад на

порталу „Прописи и стандарди“ биће настављен и у наредној години и његово потпуно ажурирање очекује се у првој половини 2026. године, када ће опет бити доступан корисницима.

2.5.2 База библиографских података о српским стандардима

База библиографских података о српским стандардима саставни је део система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима који обухвата и базу података о европским и међународним стандардима, базу података о комисијама за стандарде и члановима комисија за стандарде, базу података о купцима стандарда, базу података о вези српских стандарда и техничких прописа који се на њих позивају, терминолошку базу, радна документа европских и међународних организација за стандардизацију, као и текстове објављених европских, међународних и српских стандарда.

У току 2025. године редовно је вршен унос и контрола података о објављеним стандардима, нацртима и дефинитивним текстовима нацрта стандарда и сродних докумената, унос података о продаји стандарда (предрачуни, рачуни, подаци о купцима), унос података о комисијама за стандарде и њиховим члановима, израда извештаја о праћењу реализације плана доношења стандарда, као и о продаји стандарда.

2.6 АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

У току 2025. године настављено је са уносом термина из преузетих европских и међународних стандарда објављених на српском језику, који су или терминолошки стандарди или се у њима утврђују термини за одређену област (укупно 84 стандарда).

Терминолошка база је у 2025. години обогачена за 1.558 термина и садржи 34.961 термин са пратећим дефиницијама на српском језику, као и дефиницијама на енглеском језику. Током 2025. године, база је коришћена 23.367 пута.

2.7 АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки

Систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима садржи комплетне текстове објављених српских стандарда у PDF формату који су намењени продаји. Рестриктивним одређивањем улога и одговорности, односно права приступа тим документима, као и редовном израдом резервних копија комплетног система, обезбеђена је сигурност система и заштита од неовлашћеног умножавања и дистрибуције.

Стандардотека Информационог центра Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN).

За потребе органа државне управе и других заинтересованих страна Институт је наставио са одржавањем архивске збирке важећих и неважећих (повучених) српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима.

У 2025. години база је редовно ажурирана подацима о новооснованим или обједињеним односно расформираним комисијама за стандарде. Тако су у базу унети подаци за 55 комисија за стандарде и ажурирани/додати подаци о 710 чланова комисија за стандарде. У исто време, постојећи подаци о комисијама систематично су проверавани и исправљани, по потреби.

2.8 АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација

У 2025. години, као и у претходним годинама, Институт је настојао да обезбеди финансијска средства и ангажује сопствене ресурсе за превођење европских и/или међународних стандарда, посебно оних који су већ преузети као српски стандарди на енглеском језику, па их је потребно заменити издањима на српском језику, као и оних које Институт намерава да преузме на српском језику. Значајну подршку објављивању стандарда на српском језику представља софтвер за превођење Традос, који запослени у Институту користе за превођење нових издања стандарда претходно објављених на српском језику, као и стандарда који се први пут доносе на српском језику.

У 2025. години активности превођења биле су усмерене пре свега на испуњавање захтева корисника и њихове потребе за стандардима на српском језику. Тако је у Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност извршено превођење следећих докумената:

1. SRPS EN ISO 8062-1:2012, *Геометријске спецификације производа (GPS) – Толеранције мера и геометријске толеранције за делове одливане у калупу – Део 1: Речник* (11 стр.)
2. Национални стандард Народне Републике Кине – GB/T 20899.4-2021, *Методe хемијске анализе руде злата – Део 4: Одређивање садржаја бакра* (15 страна)
3. Национални стандард Народне Републике Кине – GB/T 20899.1-2019, *Методe хемијске анализе руде злата – Део 1: Одређивање садржаја злата* (26 страна)
4. SRPS EN 1990:2023, *Eurocode – Basis of structural and geotechnical design*, у софтверу за превођење Традос (172 стране)
5. SRPS ISO 37001:2025, *Системи менаџмента против мита – Захтеви са упутством за коришћење* (25 страна)
6. SRPS EN IEC 60051-2:2023, *Аналогни показни непосредни електрични мерни инструменти и њихов прибор – Део 2: Посебни захтеви за амперметре и волтметре* (18 страна)
7. SRPS EN IEC 60051-3:2023, *Аналогни показни непосредни електрични мерни инструменти и њихов прибор – Део 3: Посебни захтеви за ватметре и варметре* (18 страна)
8. SRPS EN IEC 60051-4:2023, *Аналогни електрични мерни инструменти са директним приказом и њихов прибор – Део 4: Посебни захтеви за фреквенциметре* (11 страна), и
9. SRPS EN IEC 60051-9:2023, *Аналогни електрични мерни инструменти са директним приказом и њихов прибор – Део 9: Препоручене методе испитивања* (9 страна)

Од наведених стандарда, у 2025. години су као српски стандарди објављени: SRPS ISO 37001:2025, SRPS EN IEC 60051-2:2023, SRPS EN IEC 60051-3:2023, SRPS EN IEC 60051-4:2023 и SRPS EN IEC 60051-9:2023. Остали стандарди се налазе у поступку објављивања.

На основу захтева за услужно превођење стандарда који су примљени од две компаније, преведени су српски стандарди SRPS EN ISO 8062-1:2012, SRPS ISO 14713-2:2019, као и два национална кинеска стандарда: GB/T 20899.4-2021 и GB/T 20899.1-2019.

Такође, преведена је CEN-CENELEC брошура, *Standards in support of ESG Reporting* (20 страна).

2.9 АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА

У 2025. години Институт је интензивно сарађивао са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа који се усклађују са техничким законодавством ЕУ. Сарадња са надлежним министарствима састојала се од следећих активности:

- учествовања у радној групи Сектора за квалитет и безбедност производа при Министарству привреде, на припреми документа *Основни елементи Стратегије развоја ИК 2025-30*, за област стандардизације;
- попуњавања упитника и матрица, на захтев Министарства привреде, а у вези са стандардизацијом и извештавањем Европске комисије, Годишњем извештају о напретку Републике Србије у 2024. у области стандардизације;
- достављања ажурираних прилога за стратегију и акциони план за хармонизовану област у оквиру ПГ 1;
- достављања ажурираних информација у вези са припремом извештаја о спровођењу НПАА;
- предлагања представника Института за чланове преговарачких група.

Руководилац Сектора за опште области стандардизације учествовао је:

- на тродневним састанцима/радионицама за припрему нацрта Националне стратегије тржишног надзора 2025–2028, 25–25. марта 2025. године, које је организовало Министарство унутрашње и спољне политике као подршку Пројекту ИПА 2021 – ЕУ подршка развоју унутрашњег тржишта Србије;
- на седници Сталног техничког комитета за контролна тела АТС-а, 3. јуна 2025. године;
- као члан у пет Комисија за утврђивање испуњености захтева за именовање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси грађевинских производа у складу са: Правилником за бетон, Правилником о техничким захтевима за керамичке плочице, Правилником о техничким захтевима за елементе за зидање од глине, елементе за зидање од калцијум-силиката и блокове од глине за полумонтажне ситноребрасте таванице; Правилником о техничким захтевима за црепове и фазонске комаде од глине и црепове и фазонске комаде од бетона за покривање кровова и облагање зидова, Правилником о техничким захтевима за хемијске додатке бетону, млазном бетону, малтеру и инјекционој маси за каблове за претходно напрезање при Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- на седници Сталног техничког комитета за лабораторије АТС-а, у августу 2025. године.

Представници Одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај учествовали су на следећим састанцима и радионицама:

- састанку Комисије за именовање тела за оцењивање усаглашености контејнера за робу у расутом стању и посебних комора за експлозивне материје или предмете са експлозивним материјама у мобилним јединицама за израду експлозивних материја или предмета са експлозивним материјама (MEMU), Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (електронски), у марту 2025. године;
- састанку радне групе за припрему предлога Правилника о безбедности машина (електронски), у јулу 2025. године;
- састанку Комисије за именовање тела за оцењивање усаглашености покретне опреме под притиском, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (електронски), у јулу 2025. године;

- дводневној радионици под називом *Serbian path towards an industrial ACAA with EU*, у оквиру ЕУ Пројекта IPA 2021 EU4IM – EU SUPPORT FOR INTERNAL MARKET, у септембру 2025. године;
- радионици под називом *Представљање иницијалног нацрта новог Закона о грађевинским производима PLAC IV* у организацији Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у октобру 2025. године;
- конференцији под називом *Трећа интерактивна конференција о едукацији о стандардизацији*, Берлин, у октобру 2025. године;
- састанку преговарачких група: 14 – Транспорт и 21 – Трансевропске мреже, у октобру 2025. године;
- састанцима Комисије за именовање тела за оцењивање усаглашености покретне опреме под притиском, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (електронски), у октобру 2025. године;
- састанку радне групе за именовање тела за оцењивање усаглашености у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у октобру 2025. године;
- састанку Комисије за именовање тела за оцењивање усаглашености возила за транспорт опасне робе у друмском саобраћају, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (електронски), у децембру 2025. године;
- састанку међуресорне радне групе у вези са применом језика националних мањина на саобраћајним знацима, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у децембру 2025. године;
- састанку радне групе за припрему Предлога правилника за техничке захтеве за челик за армирање, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у децембру 2025. године.

Представници Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде присуствовали су:

- на инфо-сесији са представницима државне управе, у организацији Кабинета министра без портфеља задуженог за координацију активности у области родне равноправности, спречавања насиља над женама, као и економског и политичког оснаживања жена, и Популационог фонда УН у Србији, у марту 2025. године;
- на састанку Радне групе за израду Правилника о стандарду квалитета за производе биомасе који се стављају на тржиште, у Министарству енергетике, у марту 2025. године;
- у извештавању у оквиру ПГ 27 (административни капацитети) за ИСС;
- у давању коментара на Правилник о техничким и другим захтевима за стављање дрвета и дрвних производа на тржиште Републике Србије, у мају 2025. године;
- на састанку Радне групе за израду подзаконског акта који регулише област емисија испарљивих органских једињења насталих из процеса складиштења и транспорта моторног бензина, Министарство животне средине, у октобру 2025. године;
- у раду Радне групе за израду Предлога уредбе о изменама и допунама Уредбе о листама отпада за прекогранично кретање, садржини и изгледу докумената који прате прекогранично кретање отпада са упутствима за њихово попуњавање, у децембру 2025. године.
- у раду Радне групе Министарства заштите животне средине за ревизију Специфичног плана за имплементацију VOC Петрол директива у оквиру пројекта *ЕУ за унапређење планирања и имплементације Поглавља 27 у Србији*;

- као члан Комисије у припреми Извештаја за утврђивање испуњености захтева за именовање тела оцењивање и за верификацију сталности перформанси грађевинских производа у складу са захтевима из Правилника за елементе система ценовода од пластичних маса, у новембру 2025. године;
- на дводневном вебинару Министарства за европске интеграције, у сарадњи са Европским институтом за државну управу – ЕИПА Луксембург, *Јачање административних капацитета ППГ 27 – Животна средина*, у новембру 2025. године;
- на стручном скупу у Привредној комори Србије, *Успостављање и одржавање система управљања квалитетом код овлашћених представника произвођача, увозника и дистрибутера медицинских средстава*, у мају 2025. године;
- на инфо-сесији за координацију активности у области родне равноправности, спречавања насиља над женама, као и економског и политичког оснаживања, са представницима државне управе у марту 2025. године.

2.10 АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације

Међународна сарадња Института у 2025. години састојала се првенствено у испуњавању статутарних обавеза Института и обављању редовних активности у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију. Поред наведеног, у вези са међународном сарадњом у 2025. години остварени су следећи резултати:

- гласано је на 2.077 радних докумената CEN-а у разним фазама развоја EN стандарда и то: у фази јавне расправе – 796 докумената, у фази дефинитивног текста нацрта – 884 документа, у фази систематског преиспитивања објављених EN стандарда – 381 документ, док се на остатак докумената гласало у фази нацрта на нивоу комитета (тзв. *CIB* фазе); проценат гласања износи 100 %;
- гласано је на 914 радних докумената CENELEC-а, и то: AG – 4, ENQ – 57, FV – 53, Vote for TS/TR – 18, Parallel vote on CDV – 311, Parallel vote on FDIS – 242; vote on new work item: 229; проценат гласања износи 100 %;
- редовно су припремани и достављани подаци о преузетим европским стандардима и сродним документима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу;
- путем портала iProјех пријављен је 1.191 српски стандард и сродни документ из решења о доношењу стандарда;
- редовно су праћени статутарни и други документи управних, административних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију и гласано је на њих;
- припремљено је 498 гласачких листића и извршено гласање на 639 ISO стандарда и сродних докумената у различитим фазама њиховог развоја;
- припремљена су 74 гласачка листића и извршено гласање на 76 IEC стандарда и сродних докумената у различитим фазама њиховог развоја;
- в. д. директора Института учествовала је на стручним скуповима „CEN/CENELEC састанак шефова делегација” који су одржани: 21. и 22. маја 2025. године у Ослу, Краљевина Норвешка; 17. октобра 2025. године у Бриселу, Краљевина Белгија, и 12. и 13. новембра 2025. године у Амстердаму, Краљевина Холандија, као и на скупу „International AI Standards Summit”, који је одржан 2. и 3. новембра 2025. године у Сеулу, Јужна Кореја;
- в. д. директора Института и руководиоца Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност учествовали су на 61. генералној скупштини CEN-а, 67. генералној скупштини CENELEC-а и 17. заједничкој скупштини CEN/CENELEC-а које су одржане од 26. и 27. јуна 2025. године у Луксембургу, Луксембург; такође, учествовали су и на ванредној онлајн-скупштини CEN-а и CENELEC-а, које су одржане 27. новембра 2025. године;

- в. д. директора Института учествовала је на 127. и 128. заседању ISO савета који су одржани од 17. до 20. фебруара 2025. године у Женеви, Швајцарска Конфедерација, односно од 2. до 5. јуна 2025. године у Сан Хосеу, Костарика; на 129. заседању ISO савета одржаном у оквиру 47. генералног заседања ISO-а, од 6. до 10. октобра 2025. године, у Кигалију, Руанда, присуствовао је и руководиоца Сектора за опште области стандардизације;
- в. д. директора Института и руководиоца Сектора за електротехничку стандардизацију присуствовали су 89. заседању Генералне скупштине ИЕС-а, која је одржана од 15. до 19. септембра 2025. године у Њу Делхију, Индија;
- в. д. директора Института, руководиоца Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и руководиоца Сектора за опште области стандардизације, присуствовали су стручном скупу „10. Балканска конференција о стандардизацији”, који је одржан од 21. до 23. септембра 2025. године у Темишвару, Румунија;
- в. д. директора Института, руководиоца Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и председник Комисије за стандарде и сродне документе KS A292 учествовали су на стручном скупу у Скопљу, Република Северна Македонија, који је одржан од 23. до 24. априла 2025. године;
- руководиоца Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност, као вођа Радне групе за поглавље о техничким препрекама у трговини, учествовала је на стручном скупу „Преговори о закључивању Споразума о економском партнерству између Владе Републике Србије и Владе Републике Кореје”, који је одржан од 1. до 5. децембра 2025. године у Сеулу, Јужна Кореја;
- председник Комисије за стандарде A207, *Системи менаџмента заштитом животне средине*, присуствовао је Пленарном заседању ISO/TC 207/SC 1, које је одржано од 25. октобра до 2. новембра 2025. године у Торонту, Канада;
- виши организатор за послове стандардизације у Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде и председник Комисије за стандарде и сродне документе KS Z052, присуствовали су пленарном заседању „46th COPOLCO Plenary meeting and workshop”, који је одржан од 20. и 23. маја 2025. године у Лондону, Уједињено Краљевство;
- председница Комисије за стандарде и сродне документе KS A037, учествовала је на Пленарном заседању ISO/TC 37/SC 4, које је одржано у граду Такамацу, Јапан;
- председница комисије за стандарде и сродне документе KS CASCO учествовала је на састанку „Meeting of ISO/TC 176/SC 2/WG 29”, који је одржан од 31. марта до 4. априла 2025. године у Паризу, Француска Република;
- Институт је први пут био организатор пленарног заседања Техничког комитета CEN/TC 114, *Безбедност машина*, које је одржано 4. и 5. марта 2025. године, у Београду, на којем су учествовали председник надлежне националне комисије за стандарде и сродне документе, представници Министарства привреде, виши организатор за послове стандардизације у Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај;
- службеник за односе са јавношћу и маркетинг присуствовала је стручном скупу „PR Roundtable”, који је одржан од 27. до 28. јануара 2025. године, у Берлину, Савезна Република Немачка;
- представник Института присуствовао је онлајн-састанку „CEN-CENELEC SME Working Group (SME-WG)”, који је одржан у марту 2025. године;
- настављена је реализација пројекта „Interreg IPA-Adriatic 00227 RECIPE 2024”, у којем Институт учествује као пројектни партнер; у току 2025. године припремљени су документи који се односе на тренутно стање елемената критичне инфраструктуре у

Републици Србији, дата је анализа недостатака у области заштите критичне инфраструктуре, као и неопходни извештаји за два извештајна периода: од 1. септембра 2024. до 28. фебруара 2025. и од 1. марта 2025. до 31. августа 2025. године; оба извештаја добила су сертификате националног координатора за реализацију овог пројекта;

- представник Института присуствовао је на 12 ISO онлајн-састанака за Европу и Централну Азију, који се одржавају на месечном нивоу;
- 5. марта 2024. године, Европски суд правде (ЕСП) објавио је своју пресуду у случају Case C-588/21 P у вези са приступом јавности четири хармонизована стандарда према Уредби 1049/2001 о приступу јавности документима Европског парламента, Савета и Комисије. Од тада, Институт, као пуноправни члан Европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, има обавезу да омогући онлајн-читање националних преузимања хармонизованих европских стандарда за које је јавност заинтересована. Садашњи приступ стандардима је одобрен у складу са важећим законским оквирима и одобрен је само за директно информисање регистрованог корисника и у формату само за читање, без икаквог права посебног преузимања, штампања, комерцијализације, репродукције, стављања на располагање или дистрибуције ових докумената на било који начин, осим ако није прописано законом (нпр. изузимањем ауторских права); у том смислу је вршена кореспонденција са CEN-ом и CENELEC-ом у вези са достављањем података о српским стандардима израђеним на основу хармонизованих европских стандарда који морају бити постављени на веб-сајт ИСС-а са могућношћу слободног приступа; такође, извршено је извештавање CEN-а и CENELEC-а о броју приступа наведеним стандардима током 2025. године;
- обављена је кореспонденција са ISO-ом у вези са слањем тражених података из следећих анкета: „ISO – Request for Evaluation of ISO Strategic Projects: impact on your NSB”, „CEN and CENELEC Strategy 2030 Members’ Survey” и „Invitation from the ISO Secretary-General to Contribute to the World Development Report 2025”;
- обављена је кореспонденција са SAE International у вези са добијањем WMI кода за Vessing-Metal d.o.o, Крагујевац;
- настављена је сарадња са Standardization Administration of China (SAC) у оквиру Меморандума о разумевању који је потписан између ИСС-а и SAC-а; SAC-у су достављена следећа документа: ISS Annual Plan for the Adoption of Pure National Serbian Standards for 2025; Annual Plan for the Adoption of Serbian Standards and Related Documents for 2025; ISS Bulletin; ISS Information No 1/2025 и линк за „Advanced Standards Search”;
- руководилац Одељења за међународну сарадњу, координатор међународне сарадње и руководилац Одељења за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде присуствовале су састанку са генералном секретарком организације SBS (Small Business Standards) у вези са могућностима сарадње SBS-а и ИСС-а;
- настављена је сарадња са BelGISS (Belarusian State Institute for Standardization and Certification) у вези са потписивањем Уговора/Споразума о продаји изворних српских стандарда (Cooperation Agreement on Reproduction and Distribution of Documents) на територији Белорусије;
- у складу са чланом 3. (4) Уредбе (ЕУ) бр. 1025/2012, чланицама CEN-а и CENELEC-а, као и ССМС-у, достављена је информација да је Годишњи план за усвајање изворних националних стандарда и сродних докумената за 2025. годину објављен на веб-сајту ИСС-а;
- обављена је кореспонденција са Институтом за стандардизацију Северне Македоније (ИСПСМ) у вези са достављањем примедби и/или коментара на нови текст МоУ којим би се наставила и унапредила сарадња између ИСПСМ и ИСС-а, што је резултирало потписивањем МоУ;

- сарадницима у Институту редовно су достављане информације добијене од међународних и европских организација за стандардизацију у вези са новим радним документима, нацртима и објављеним стандардима, новооснованим техничким комитетима и сл.;
- у базама података међународних и европских организација за стандардизацију о експертима редовно су ажурирани подаци о српским експертима које је Институт именовао за рад у појединим техничким радним телима тих организација;
- у поступку редовног преиспитивања ISO стандарда у петогодишњим интервалима после њиховог објављивања, на захтев ISO-а редовно су достављане тражене информације о томе да ли су преиспитивани међународни стандарди у нашој земљи преузети као SRPS ISO стандарди (као идентични или модификовани), као и о националном ставу у вези са потребом њихове ревизије, односно потврђивања њиховог важења за наредни петогодишњи период;
- у сарадњи са представницима Одељења за телекомуникације и информационе технологије припремљени су и послати подаци о Институту у документу „NSOs feedback on how they prepare before each ETSI GA”, као и попуњен онлајн-упитник у вези са годишњим извештавањем ETSI-ја према Уредби 1025/2012 у ком су дате тражене информације које се односе на ICC;
- Институт је наставио са традицијом редовног учешћа у програму IEC YP. Млади представници Србије су били Лука Ивановић и Марко Тајдић, који су присуствовали радионицама и заједничком доручку са представницима других земаља, које су биле одржане у оквиру 89. заседања Генералне скупштине IEC-а одржаном од 15. до 19. септембра 2025. године у Њу Делхију, Индија.

2.11 АКТИВНОСТ: Учешће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

Српски експерти из Опште и Електротехничке стандардизације учествовали су на заседањима европских и међународних техничких тела (видети табеле 2.4 и 2.5).

Табела 2.4 – Преглед чланова комисија за стандарде Сектора за опште области стандардизације Института који су учествовали у раду радних тела европских и међународних организација за стандардизацију

	Ознака KS	Назив организације	Ознака европског односно међународног радног тела
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај			
1.	U250-3, 4, 9	U250-3, 4, 9	проф. др Тодор Вацев, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу
2.	M199	M199	Др Ивана Атанасовска, Математички институт САНУ
3.	U250-3, 4, 9	U250-3, 4, 9	др Светлана Костић, Грађевински факултет Универзитета у Београду
4.	U250-1, 8	U250-1, 8	Др Марко Маринковић, Грађевински факултет Универзитета у Београду
5.	KS U250-3,4,9	KS U250-3,4,9	Проф. др Јелена Добрић, Грађевински факултет Универзитет у Београду
6.	KS A331	KS A331	Соња Гезовић Ивана Анђелић-Јонић ЈП „Пошта Србије” Београд

	Ознака KS	Назив организације	Ознака европског односно међународног радног тела
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде			
7.	Z183	Др Владица Чудић, PWW DOO NIŠ	ISO/TC 323/CAG: 20. фебруар 2025, 29.07.2025. и 22.09.2025, 16.10.2025. Пленарно заседање ISO/TC 323, 13-17.10.2025, Јамајка ISO/TC 32/WG2: 14-15.10.2025. ISO/TC 32/WG6: 16-17.10.2025. Пријављена за AGH2, није присуствовала састанцима.
8.	CASCO	Бранислава Милованов, StandCert	Редовни састанци у оквиру Радне групе ISO/TC 176/WG29 (укупно 22 састанка) и 176/WG29 (укупно 15 састанака). Пленарно заседање ISO/TC 176 (онлајн), 13-17.10.2025 Пленарно заседање ISO/CASCO (онлајн), 08-11.4.2025. Пленарно заседање ISO/TC 283 (онлајн), 14.10.2025
9.	Z052	Зоран Николић, Национална организација потрошача Србије	46. ISO/COPOLCO Пленарно заседање, као и састанци радних група од 19. до 23. маја 2025. године у Лондону
10.	A207	Мр Душан Стокић, Привредна комора Србије	Редовни састанци у оквиру Радне групе ISO/TC 207, од 25. октобра до 1. новембра у Торонту

Табела 2.5 – Преглед чланова комисија за стандарде Института који учествују у раду радних тела европских и међународних организација за електротехничку стандардизацију

	Ознака KS	Назив организације	Ознака европског односно међународног радног тела
1	KS N009	др Марија Ненезић	IEC/TC 9 Редовна активност у Радној групи TC 9/WG 40
2.	KS N010	др Јелена Лукић, Ксенија Путник, др Јелена Јанковић, др Драгиња Михајловић, Весна Радин, др Валентина Васовић, Ђорђе Јовановић Институт Никола Тесла, Београд	IEC/TC 10 Пленарна седница IEC/TC 10 Редовна активност у радним тимовима (MT 22, MT 24, MT 36, MT 38 и MT 43)
3.	KS N013	мр Владан Лапчевић Meterandcontrol, Београд	IEC/TC 13 Редовна активност у Радној групи TC 13/JWG 16
4.	KS N014	др Драгана Наумовић Вуковић Институт Никола Тесла, Београд	IEC/TC 38, Редовна активност у Радној групи TC 38/WG 37
5.	KS N010	Бранко Пејовић Институт Никола Тесла, Београд	IEC/TC 14 Пленарна седница IEC/TC 14
6.	KS N021	Раде Јеркић, Balkans Origin Charging Technologies d.o.o., Зрењанин	IEC/TC 69 CLC/TC 69X

	Ознака KS	Назив организације	Ознака европског односно међународног радног тела
7.	KS N022	Никола Лакетић Авалон д.о.о., Београд	IEC/TC 22/SC 22F Редовна активност у Радном тиму SC 22F/MT 43
8.	KS N023	Данило Шеган Schneider Electric doo, Нови Сад	IEC/TC 23/SC 23K Редовна активност у Радном тиму SC 22K/PT 63402-3
9.	KS N032	Миодраг Стојковић, ЕТИБ, Београд	IEC/TC 32/SC 32B Редовна активност у радним тимовима (MT8, MT9)
10.	KS N057	Владан Цвејић, Power Automation Consulting, Београд	IEC/TC 57 (WG10 и WG17) Редовни недељни и месечни састанци радних тимова (OCL TF, UFTF, BAP TF...)
11.	KS N040	мр Душан Вукотић, Електродистрибуција Србије д.о.о., Београд	IEC/TC 57 Пленарна седница 20. и 21. октобра Редовна активност у Радној групи TC 57/WG 14
12.	KS N057	др Милан Гаврић Schneider Electric doo, Нови Сад	IEC/TC 57 Редовна активност у радним групама TC 57/WG 13 и WG14
13.	KS N061	Зоран Ранђеловић, PR ZR SOLUTIONS, Београд	IEC/TC 61/SC 61D Редовна активност у Радном тиму SC 61D/MT19
14.	KS N057	Бојан Алексић	IEC/TC 61/SC 61D Редовна активност у Радном тиму SC 61D/MT28
15.	KS N061	др Мирко Ђапић представник Квалитет а.д., Ниш	IEC/TC 61/SC 61J Редовна активност у Радном тиму SC 61J/JWG 5
16.	KS N065	Лука Ивановић Електротехнички Институт Никола Тесла	IEC/TC 65 Редовна активност у Радној групи TC 65/WG 23
17.	KS N079	Марко Тајдић Институт Михајло Пупин	IEC/TC 79 Редовна активност у радним групама TC 79/WG 11 и TC 79/WG 12

2.12 АКТИВНОСТ: Институт као информациони центар за стандарде, у складу са захтевима докумената СТО, ЕУ и споразума СЕФТА

Информациони центар је у 2025. години CEN/CENELEC Менаџмент-центру пријавио (нотификовао) 13 нацрта изворних српских стандарда, односно српских стандарда којима се преузимају национални стандарди других земаља. Према обавезама из споразума СЕФТА није било нотификација изворних српских стандарда.

У вези са информисањем јавности о српским стандардима, Информациони центар је остварио следеће резултате:

- припремио је 75 одговора на упите, које су доставиле заинтересоване стране из земље. Пружене су опште информације и помоћ које се односе на идентификовање релевантних стандарда за странке, рад одређених комисија за стандарде и поступак учлањења, пружање информација о тачном навођењу стандарда у документацији за јавне набавке, везу између српских стандарда и прописа итд.

CEN-у и CENELEC-у редовно су достављани извештаји о напретку Института у преузимању европских стандарда, закључно са 31. децембром 2025. године.

2.13 АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2025. годину

Промотивне активности Института извршавају се у складу са Маркетинг-планом Института за 2025. годину. У првој половини 2025. године најзначајније су биле активности усмерене на промовисање користи од примене стандарда и промовисање понуде производа и услуга Института, док су у другој половини биле заступљене маркетиншке активности везане за припрему обележавања 91. годишњице Института за стандардизацију Србије. У овој години је настављен тренд повећаних активности у области дигиталног маркетинга, односно реализације онлајн-кампања, објављивања вести на веб-сајту Института и објава на друштвеним мрежама. Настављена је сарадња са Београдским сајмом, у циљу обезбеђивања веће присутности Института на сајамским манифестацијама.

У 2025. години реализоване су следеће најзначајније активности:

- Настављена је сарадња са Београдским сајмом учешћем Института на укупно пет манифестација: Сајму грађевинарства (23–26.04.), Сајму технике (20–23.05.), Сајму намештаја (8–12.10.), као и Сајму енергетике (20–22.10.). На свим сајмовима Институт је обезбедио промотивна предавања о стандардима из одговарајуће области, као и присутност стручњака, стандардизера, представника сертификационог тела и колега из инфо-центра, ради квалитетније комуникације са корисницима. Учешћем на овим сајмовима Институт је повећао број клијената и проширио присутност у јавном простору.
- Преко SendGrid платформе послато је 12 ИСС Новости. Дистрибуција информативног електронског гласила Института (ИСС Новости) спровођена је на месечном нивоу, са вестима о најновијим догађајима у националној и међународној стандардизацији, текстовима о објављеним стандардима на српском језику, најпродаванијим стандардима и новим обукама. ИСС Новости су средином сваког месеца дистрибуиране преко платформе SendGrid на преко 3.000 мејл-адреса пријављених прималаца;
- Промотивна предавања за ђаке и студенте у просторијама Института и на сајамским манифестацијама. Средња грађевинско-техничка школа била је присутна на Сајму грађевинарства, а средња Политехничка школа је имала обуку у просторијама Института;
- На веб-страници Института редовно су објављиване вести о новим међународним стандардима, европским стандардима у развоју или о стандардима који су преузети у национални систем стандардизације на српском језику. Вести су подељене на налогу Института на друштвеним мрежама Facebook, LinkedIn, Инстаграм На веб-сајту Института објављено је 56 вести. На друштвеним мрежама постављено је 349 објава (129 Facebook, 124 Instagram, 96 LinkedIn). Посебно је промовисано и Сертификационо тело Института путем текстова на сајту, као и месечним објавама на друштвеним мрежама.
- Промовисана су четири броја билтена „Стандардизација”, уз слање обавештења заинтересованим странама, као и линка за преузимање са веб-странице Института;
- Објављивани су текстови Института на веб-порталу Квалитет, као и вести из света стандардизације, уз периодично најављивање актуелних обука у организацији Института и у оквиру CEN-CENELEC newsletter;
- Гостовање на Првом програму радио Београда 16. септембра – интервју са директором Института на РТС и извештај у Београдској хроници;

- Гостовање у емисији „Агродневник РТВ“ у оквиру теме: „Стандарди нису само технички прописи, они су алат за подизање конкурентности и гарантовање безбедности хране“. У оквиру гостовања дат је одговор због чега су стандардизација и сертификација у пољопривреди важне категорије и како домаћи произвођачи у сарадњи са Институтом за стандардизацију Србије могу унапредити квалитет, безбедност и конкурентност својих производа. Такође, објашњено је и како сертификација производње може помоћи пољопривредницима да ојачају своју тржишну позицију, стекну поверење потрошача и отворе врата ка извозу.
- Припремљено је обележавање 91. годишњице Института.

2.13.1 АКТИВНОСТ: Повећање броја чланова Института, промоција користи од чланства и промоција нових услуга

Промотивне активности у циљу повећања броја чланова Института реализоване су кроз презентације Института у оквиру уводних предавања на сваком вебинару и семинару који је Институт реализовао у 2025. години. Поред тога, у сваком броју билтена „Стандардизација“, прва рубрика под називом „Представљамо вам“ била је посвећена представљању одабраних дугогодишњих чланова Института. Такође, приликом писане комуникације са заинтересованим странама путем електронске поште, на крају писма постављено је обавештење о предностима учлањивања у Институт (о попусту при куповини стандарда, за купце стандарда).

У 2025. години у Институт је учлањено пет нових чланова: два физичка и три правна лица. Укупан број чланова ИСС-а броји 82 члана.

2.13.2 АКТИВНОСТ: Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда

Семинари и обуке

Планом семинара и радионица за 2025. годину било је предвиђено одржавање 45 семинара/вебинара, односно 25 различитих тема. Институт је у 2025. години реализовао укупно 48 обука (од тога већину онлајн, у форми вебинара).

Одржано је укупно 38 комерцијалних обука (од тога 24 онлајн, 10 уживо, 4 хибридне (уживо и онлајн)), као и 10 обука са бесплатним учешћем (9 уживо у Институту и 1 хибридна). На свим обукама одржаним у организацији Института у 2025. години присуствовало је више од 662 учесника. На комерцијалним обукама присуствовао је 335 учесника, док је на бесплатним обукама присуствовало више од 327 учесника.

Одржани су комерцијални вебинари и семинари са укупно 18 различитих тема:

- Тумачење захтева стандарда система менаџмента континуитетом пословања према захтевима стандарда SRPS EN ISO 22301:2020;
- Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015, укључујући и Amd. 1:2024 и препоруке за његову примену, уз вебинар који је реализован три пута;
- Онлајн-радионица: Мерна несигурност као захтев стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, дводневни вебинар реализован три пута;
- Тумачење захтева стандарда SRPS EN ISO/IEC 17065:2016 за тела која сертификају производе, процесе и услуге; дводневни вебинар реализован три пута;
- Тумачење захтева стандарда ISO/IEC 17025:2017 и препоруке за његову примену; два пута реализован у форми вебинара и два пута у форми семинара;

- Припрема за полагање стручног испита за безбедност и здравље на раду, петодневна обука у форми вебинара и једнодневне радионице (реализован 4 пута);
- Онлајн-радионица: Ризици и прилике у лабораторијама (вебинар реализован два пута).
- Обезбеђење валидности резултата – Захтеви за компетентност лабораторија (SRPS ISO/IEC 17025:2017, тачка 7.7); вебинар реализован три пута;
- Радионица уживо: Ризици у лабораторијама (идентификација, анализа, вредновање и контрола), радионица уживо реализована два пута;
- Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 45001:2018, укључујући и Amd.1:2024 и препоруке за његову примену;
- Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 14001:2015, укључујући и Amd.1:2024 и препоруке за његову примену;
- Интерне провере система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, дводневна обука, реализована четири пута (два пута семинар и два пута вебинар);
- Процена ризика од катастрофа и планови заштите и спасавања, петодневна обука уживо, реализована 2 пута;
- Интерне провере према стандардима SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO/IEC 19011:2018;
- Технике процене ризика у складу са SRPS EN IEC 31010:2019 – Основни ниво;
- Технике процене ризика у складу са SRPS EN IEC 31010:2019 – Виши ниво;
- Интерне провере интегрисаног система менаџмента SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018;
- Методологија интерне провере према захтевима стандарда SRPS EN ISO 19011:2018.

Поред комерцијалних, реализоване су и следеће бесплатне обуке и скупови:

- Вештачка интелигенција (AI) – дилеме развоја система менаџмента, једнодневни семинар реализован два пута;
- Промоција стандарда SRPS A.L2.003:2025;
- Промоција књиге „Заштита критичне инфраструктуре – системски приступ”, Зоран Кековић и Владимир Нинковић;
- Хибридни семинар/вебинар за чланове комисија за стандарде;
- Обука на тему „Основе стандардизације у области рециклаже и рециклажног отпада” за ученике Политехничке школе за нове технологије из Земуна, одсек Рециклажа;
- Промотивна презентација на тему „Правци развоја стандардизације у области грађевинарства”, одржана је на Међународном сајму грађевинарства који је трајао од 23.04. до 25.04.2025. на Београдском сајму;
- Промотивна презентација на тему „Актуелности у електротехничкој стандардизацији”, одржана је на Међународном сајму технике и техничких достигнућа који је трајао од 20. до 23.05.2025. на Београдском сајму;
- Промотивна презентација на тему „Стандардизација у области намештаја и машина за обраду дрвета”, одржана је на Међународном сајму намештаја, опреме и унутрашње декорације који је трајао од 8. до 12.10.2025. на Београдском сајму;
- Промотивна презентација на тему „Актуелности у стандардизацији из области Енергетике”, одржана је на Ecofair Сајму енергетике под слоганом „Порука је у природи“ који је трајао од 20.10. до 22.10.2025. на Београдском сајму.

Просечан број учесника на једној комерцијалној обуци био је 9 (као и прошле године), док је просечан број учесника на бесплатној обуци износио око 33 (прошле године 37). На едукацијама одржаним у 2025. години презентације су држало укупно 19 предавача (14 екстерних и 5 интерних). Просечна оцена за вебинаре и семинаре износи 3,79. Укупна просечна оцена за све предаваче у 2025. години износи 3,87 (иста оцена као прошле године); укупна просечна оцена за све екстерне предаваче износи 3,84, а за све интерне предаваче износи 3,91.

При реализацији обука током године дошло је до одступања од годишњег плана најчешће због повремене недовољне заинтересованости и одзива корисника на понуђене обуке (одређени број пријављених учесника представља услов за одржавање обуке), немогућности ангажовања предавача у планираном термину, обука за студенте није било због обуставе рада факултета, итд.

Укупан сопствени приход Института остварен наплатом накнаде за услугу едукације у 2025. години износио је 6.270.806 динара (14 % свих сопствених прихода). Укупан приход од котизација за одржане вебинаре, који износи 4.795.243 динара, представља 11 % укупног сопственог прихода Института у 2025. години. Укупан приход од котизација за одржане семинаре, који износи 1.475.563 динара, представља 3 % укупног сопственог прихода Института у 2025. години.

2.14 АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација и службеног гласила Института

У 2025. години објављене су следеће публикације:

- припремљено је и у јануару 2025. објављено на веб-сајту ИСС-а 5. издање ажуриране електронске збирке стандарда „*Опрема и потребна површина за деčја игралишта*“;
- у јануару је графички обрађено, припремљено и промовисано друго издање књиге „Заштита критичне инфраструктуре – системски приступ“ – аутора проф. др Зорана Кековића и др Владимира Нинковића, а ИСС је и овај пут учествовао у објављивању књиге.
- у марту 2025. приређене су и објављене на веб-сајту 4 књиге е-збирке које чине едицију под заједничким насловом који је обједињавао прва штампана издања из 2014: *Електричне инсталације ниског напона*. У оквиру едиције налазе се следећи делови: *Књига 1 – Основни принципи, дефиниције и испитивања; Књига 2 – Заштита ради остваривања безбедности; Књига 3 – Избор и постављање електричне опреме, и Књига 4 – Захтеви за специјалне инсталације или локације*;
- у мају 2025. преведена је и језички и графички обрађена CEN-CENELEC промотивна публикација *Стандарди као подршка извештавању о одрживости у вези са животном средином, друштвом и управљањем (ESG)*. Ова брошура постављена је на ИСС веб-сајт као јавно доступна и корисницима пружа свеобухватан преглед стандарда који подржавају ESG извештавање у различитим областима;
- од августа 2025. године доступна је још једна промотивна публикација за преузимање коју је приредио ИСС – *Стандарди у области саобраћајне сигнализације и опреме пута*. Ово је друго издање документа у коме се може наћи на једном месту све што је значајно за стране које су заинтересоване за ову област;
- у августу 2025. припремљен је и објављен *Годишњи извештај о раду ИСС-а за 2024. годину*;
- у септембру 2025. Институт је припремио публикацију *Risk and crisis management in the new reality – SKI 25 – Book of abstracts* – проф. др Зорана Кековића. Ова публикација представља зборник апстракта радова презентованих на III међународној конференцији о критичној инфраструктури, одржаној у Београду 16. и 17. октобра 2025. године;
- крајем септембра изашла је из штампе монографија „90 година стандардизације у Србији“. Монографија исцрпно документује деведесетогодишњи пут стандардизације, пратећи њен

развој упоредо са политичким и економским променама у земљи. Ова књига представља значајно наслеђе које је доступно на ИСС веб-сајту за преглед свим заинтересованим истраживачима и грађанима;

- објављено је 12 бројева ИСС информација, службеног гласила Института које се у електронском облику објављује на интернет-страници Института;
- припремљена су четири броја билтена „Стандардизација”.

2.15 АКТИВНОСТ: Унапређење интернет-презентације Института

У току 2025. године наставило се са унапређењем изгледа насловне странице интернет-презентације Института, прилагођавањем и графичком обрадом фотографија за насловну страницу за ћириличну, латиничну и енглеску верзију веб-странице, што је допринело визуелном побољшавању и осавремењивању изгледа насловне веб-странице Института. Настављено је побољшавање приказа насловних страница промотивних публикација на веб-сајту и графичко сређивање насловних слика за подгрупе веб-сајта (*Промотивни спотови, ИСС билтен Стандардизација, Е-Магазин, Иновације, У фокусу, Занимљивости из стандардизације*), као и насловних слика са текстом за потребе промовисања обука које организује Институт и за постављање вести на веб-сајту.

2.16 АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института

У 2025. године обављани су редовни послови одржавања, уз помоћ спољних сарадника, радних станица запослених у Институту, локалне рачунарске мреже, система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима и интернет – презентације Института.

Редовно се врши ажурирање базе националних техничких прописа (са приступом комплетним текстовима преко правне базе „Paragraf Lex”) и њихове везе са српским стандардима.

Пружена је помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, као и у предвиђеним роковима израђиване су резервне копије софтвера и докумената и бринуло се о безбедности и што већој расположивости информационог система. Настављен је рад на унапређењу информационог система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима.

Одржавају се годишње лиценце за безбедносне SSL сертификате, домен, ZOOM апликацију и графичке програме које користе запослени у Институту (Photoshop, Acrobat PRO). Редовно се одржавају Windows лиценце WinSvrSTDCore2019 за 24 виртуелне машине које се налазе на серверима Института. Од опреме набављено је следеће: један лаптоп рачунар, осам десктоп рачунара и друга потрошна опрема (веб-камере, слушалице, тастатуре и слично).

2.17 АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје и стандарде других земаља и организација (ISO, IEC, ISO/IEC, BS, DIN, ГОСТ Р/ГОСТ, ASTM, ETSI и BAS). Институт је квартално извештавао међународне и европске организације за стандардизацију, као и националне организације за стандардизацију са којима је закључио уговоре о продаји стандарда о броју продатих стандарда по кварталима и уплаћивао је уговорени износ накнаде за ауторска права за све продате стандарде, уз право задржавања уговорене провизије.

Укупно је продат 6.291 стандард (од тог броја, 511 стандарда на компакт диску, 226 у папиру, а 5.554 преузето са веб-презентације у PDF формату), и то: 6.043 SRPS стандарда

(96,06 %), 156 ISO (2,48 %), 54 ASTM (0,86 %), 24 IEC (0,38 %), 9 DIN (0,14 %), 4 BS (0,06 %) и 1 BAS стандард (0,02%). У 2025. години није продат ниједан примерак ГОСТ и ETSI стандарда.

У укупном оствареном сопственом приходу од 45.044.705 динара, који обухвата чланарине и приход од продаје производа и услуга које је пружао Институт у 2025. години, 26.160.403 динара (58 %) чине приходи остварени продајом стандарда и сродних докумената. Од тога, продајом стандарда остварено је 25.659.844 динара, што представља 57 % свих сопствених прихода, док је продајом збирки стандарда и других публикација остварен приход у износу од 500.559 динара, што представља 1 % свих сопствених прихода.

Продајом националних (SRPS) стандарда остварено је 49 % укупног сопственог прихода (у апсолутном износу од 22.131.117 динара), док приход од продаје страних стандарда чини 8 % укупног сопственог прихода (у апсолутном износу од 3.528.727 динара).

Продајом електронских збирки стандарда и других публикација остварено је 0,87% укупног сопственог прихода (у апсолутном износу: 393.886 динара), док је продајом штампаних збирки стандарда и других публикација остварено 0,23% укупног сопственог прихода (у апсолутном износу: 107.6733 динара). Продато је укупно 70 збирки стандарда и других публикација, од тога 46 електронских и 24 штампаних збирки стандарда и других публикација.

Остварени приход од коришћења услуге онлајн-читања стандарда (краткорочни приступ одабраним српским стандардима и приступ целокупној бази српских стандарда у периоду од годину дана) износи 5.909.020 динара. Проценат учешћа ове услуге у укупним приходима од продаје је 13 %. Услуга онлајн-читања пакета српских стандарда у периоду од 5 и 30 календарских дана извршена је укупно 110 пута. Приход остварен на основу ове услуге износи 0,40 % укупних сопствених прихода. Од тога, најчешће је коришћен пакет од 1 до 5 стандарда за 5 календарских дана, укупно 103 пута (93,64 % свих корисника ове услуге). Приход од годишње услуге онлајн-читања базе стандарда представља 12,72 % од укупно остварених сопствених прихода. Закључено је укупно 26 уговора за онлајн-приступ бази података која садржи комплетне текстове свих српских стандарда у периоду од једне године, и 25 уплата је извршено у 2025. години. Највећи број уговора (њих 21) односио се на једног до десет корисника с правом истовременог приступа, 3 уговора односила су се на 11 до 50 корисника с правом истовременог приступа, и 2 уговора су се односила на 51–100 корисника с правом истовременог приступа.

Укупан промет остварен електронском продајом стандарда (онлајн-плаћањем платним картицама) у 2025. години износи 4.445.927,01 динара, што у процентима чини 13,82% од укупног прихода оствареног продајом стандарда и сродних докумената, продајом збирки и осталих публикација и пружањем услуга (онлајн-читање стандарда, додела WMI шифре, сертификација, превод стандарда и тумачење стандарда).

2.18 АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији

Ова активност Института усмерена је, пре свега, на одржавање бесплатних семинара за чланове комисија за стандарде, који се редовно планирају и организују сваке године. Циљ овако конципираних обука јесте детаљно информисање домаћих стручњака о најзначајнијим актуелностима у стандардизацији на националном, европском и међународном нивоу и промовисање укључивања нових заинтересованих експерата у рад техничких тела – како комисија за стандарде и сродне документе, тако и техничких тела европских и међународних организација за стандардизацију.

У 2025. години обука за стручњаке који учествују у раду комисија за стандарде и сродне документе реализована је у форми хибридног семинара (уживо и онлајн) под називом *Мој рад у ИСС-у: Шта чланови комисија за стандарде треба да знају*. Семинар намењен

члановима комисија успешно је одржан у мају месецу, а присуствовало је 44 полазника – 14 у просторијама Института и 30 онлајн. Овај семинар је био осмишљен пре свега као подршка новим члановима комисија за стандарде, као и стручњацима који размишљају о укључивању у рад комисија. Поред тога, програмом овог двочасовног семинара биле су обухваћене информације у вези са разумевањем процеса развоја стандарда, обавезама и одговорностима које носи активно учешће у раду комисија, као и процедурама гласања и приступа радним документима.

2.19 АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената

У 2025. години од 2 компаније примљена су 2 захтева за пружање стручне помоћи за увођење стандарда из различитих области система менаџмента. Одељење за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи доставило је компанијама понуде, међутим, ниједна понуда није била прихваћена.

2.20 АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшање интегрисаног система менаџмента

Почетком 2025. године извршена је интерна провера и преиспитивање IMS-а, на коме су између осталих закључака донете мере за побољшавање система менаџмента. Успостављени су циљеви IMS-а и активности за реализацију, имајући у виду потребе и очекивања заинтересованих страна, потребу да се повећају циљне вредности, као и налазе са интерних и екстерних провера. У складу са новонасталим претњама у окружењу, извршено је преиспитивање ризика и прилика, поновно вредновање и анализа ефективности прописаних мера за контролу ризика и реализацију прилика. Преиспитана је SWOT анализа, у складу са изменама у окружењу. Такође, извршена је транзиција комплетне документације IMS-а на нову верзију стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022. У том смислу измењене су: Политика IMS-а, QP.00 Пословник, процедуре: IP.01 Контрола приступа; IP.02 Безбедан развој и измене система; IP.06 Управљање техничким ресурсима и системима; IP.P.03 Управљање подацима; IP.P.04 Безбедност подуговорених послова; IP.P.07 Безбедност мрежа и конфигурација; као и QP.30 Процедура за менаџмент ризицима и приликама која се односи на интегрисани систем менаџмента.

У 2025. години успешно је завршен 2. надзор, посебно за SRPS ISO 9001 и за SRPS ISO/IEC 27001:2022. Надзор за систем менаџмента квалитетом одржан је у комбинацији са провером испуњености критеријумима за пуноправно чланство према CEN/CENELEC Guide 22:2021, и то 30.6. и 1.7.2025. Том приликом је констатована потпуна усаглашеност система менаџмента квалитетом са захтевима SRPS ISO 9001, Уредбом ЕУ 1025/2012 и CEN/CENELEC Guide 22:2021. Надзорна повера са транзицијом на SRPS ISO/IEC 27001:2022 извршена је у периоду од 25.8. до 27.08.2025. Констатоване су три неусаглашености, које су отклоњене до 30.9.2025. Корективне мере су верификоване од стране вође тима и додељен је Сертификат о усаглашености са SRPS ISO/IEC 27001:2022. У надзорним проверама такође је било неколико препорука за побољшање које су размотрене и усвојене као прилике за побољшање.

Планиране су и одржане екстерне обуке запослених у циљу стицања знања за систем менаџмента безбедношћу информација. Троје запослених је успешно завршило обуку за екстерне провераваче за SRPS ISO/IEC 27001:2022.

2.21 АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама

Институт је у 2025. години наставио сарадњу са образовним институцијама. Реализована је обука на тему „Основе стандардизације у области рециклаже и рециклажног отпада” за ученике Политехничке школе, док су обуке студената одложене због блокада факултета. Током

године је настављена сарадња Института са Факултетом организационих наука (ФОН), са циљем да уз подршку Европског комитета за стандардизацију (CEN) организује Академски дан стандарда (Academic Standards Day – ASD). Планирано је да се догађај одржи у Београду, у сали Факултета организационих наука (ФОН), 1. априла 2026. године.

2.22 АКТИВНОСТ: Редовни правни послови у области стандардизације

У 2025. године, у Одељењу за правне и финансијске послове реализоване су следеће активности:

а) Објављивање стандарда и предмети у вези са стандардима

- Припремљено је 12 решења о доношењу и повлачењу српских стандарда и сродних докумената који су објављени у службеном гласилу Института и у оквиру интернет-презентације Института.

б) Тумачења и мишљења

- Израђено је 17 мишљења и пет тумачења на захтев органа државне управе, привредних друштава и других правних лица;

в) Органи Института

- Припремљене су и одржане: две седнице Скупштине Института (једна ванредна и једна редовна), 12 седница Управног одбора Института и 4 седнице Надзорног одбора;
- израђен је велики број појединачних одлука Управног одбора;
- обрађено је пет пријава за учлањење и у вези са тим донете су одлуке о пријему у чланство Института;
- спроведен је кандидациони поступк и на ванредној седници Скупштине Института, одржаној 10.06.2025. године изабран председник Скупштине Института;
- спроведен је кандидациони поступк и на првој редовној седници Скупштине Института, одржаној 18.12.2025. године изабран један члан Надзорног одбора из редова чланова Скупштине Института;
- спроведен је кандидациони поступк и тајним гласањем изабран је члан Надзорног одбора из редова запослених, 17.12.2025. године.

г) Остало

- Израђени су Уговори о раду и анекси уговора о раду за запослене у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.
- Израђен је извештај Института о реализацији активности у вези са спровођењем Уредбе 1025/2012 о стандардизацији за 2025. годину и достављен релевантној служби европских организација за стандардизацију.
- Прибављена је сагласност за Програм рада Института за стандардизацију Србије за 2025. годину.
- Донета је одлука о висини чланарине коју плаћају чланови Института за 2026. годину.
- Донет је Финансијски извештај Института за стандардизацију Србије за 2024. годину.
- Припремљени су Извештај о реализацији годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2024. годину и Извештај о реализацији Програма рада Института за стандардизацију Србије за 2024. годину.
- Припремљен је Извештај о раду Управног одбора за 2024. годину.

- Донет је План набавки за 2025. годину, као и његове измене и допуне, у складу са Законом о јавним набавкама.
- Донет је Програм рада Института за 2026. годину усклађен са Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину.
- Израђен је финансијски план Института за 2026. са пројекцијама за 2027. и 2028. годину.
- Извршена је регистрација Института у јединствени електронски систем „еБоловање – Послодавац“ који се примењује од 01.01.2026. године
- Извршена је регистрација Института у јединствени електронски систем „еОтпремница“ који се примењује од 01.01.2026. године
- Обављен је редован годишњи технички преглед фискалне касе у складу са чл. 30. Закона о фискалној каси.
- Спроведени су поступци јавних набавки мале вредности у складу са Планом набавки за 2025. годину и Финансијским планом Института.
- Закључени су уговори о: набавци електричне енергије; набавци авио-карата и резервацији хотелског смештаја; одржавању хигијене; физичко-техничком обезбеђењу; набавци канцеларијског материјала; одржавања телефонске централе, електричних, водоводних и канализационих инсталација; одржавању и сервисирању лифта; редовном одржавању противпожарних апарата, противпаничне расвете и хидрантске мреже, као и стабилног система аутоматске дојаве пожара; сервисирању фотокопир-апарата, штампача и пројектора; услугама такси превоза, итд.
- Припремљен је већи број решења за годишње одморе, плаћена одсуства, као и потврде из радног односа за различите намене.
- Обављене су редовне активности у области правних и кадровских послова, послова одржавања имовине Института, текућих финансијских и рачуноводствених послова.
- Учешће у пројекту у вези са изградом јавног регистра административних поступака.
- У писарници Института регистровано је 3.653 предмета са 21.938 аката.
- Умножено је 104.495 страница докумената и спакована је 1.281 поштанска пошиљка.

3 СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА

АТС је доставио закључак о одржавању акредитације сертификационог тела Института у марту 2025. године. Очекује се друго редовно надзорно оцењивање од стране АТС-а на просторијама ИСС-а у марту 2026. године. Припремљена је документација у циљу другог редовног надзорног оцењивања, као и Захтев за проширење акредитације за IAF 28 и IAF37 према захтевима ISO 45001.

У циљу одржавања и подизања компетентности у 2025. години реализоване су обуке планиране у оквиру СТИСС, састанци у вези са изменама у документацији након налаза АТС и спроведених корективних мера, као и они са циљем освежавања знања пре сваке сертификационе провере спроведене у 2025. години.

Реализовна обука је за водеће провераваче према ISO/IEC 27001:2014, за 3 запослена (два су проверавачи СТИСС).

У 2025. години организована је промоција сертификације и националног знака усаглашености са српским стандардом (НЗУ) на сајмовима (туризам, грађевина, намештај,

енергетика и екологија) који су одржавани у 2025. години кроз непосредан разговор запослених у СТИСС са излагачима. Такође, израђен је банер за сајам којим се промовише сертификација. Разменом контаката са привредницима излагачима, отворена је могућност за сарадњу. У другој половини 2025. интензивирана је присутност садржаја о сертификацији и НЗУ на сајту ИСС-а и друштвеним мрежама. Новогодишњи број Билтена ИСС-а такође је посвећен сертификацији. Израђени су текстови о значају и поступку сертификације, бенефитима које она доноси, а поред тога организован је интервју са нашим екстерним проверавачем Владимиром Симићем.

У 2025. години реализована је почетна сертификациона провера, фаза 1 према захтевима ISO 45001 на локацији код новог клијента ALP Project d.o.o, у фебруару месецу. Клијент се бави извођењем радова на висини и обукама за те радове (два IAF кода, IAF 37 и IAF 28). Након што отклоњене неусаглашености које су утврђене у првој фази, реализована је друга фаза почетне сертификационе провере на локацији клијента, 30. маја 2025. године.

Такође, тим за проверу је у јуну спровео другу фазу на локацији НИС-а, где клијент изводи радове на висини. На основу извештаја са провере, Комисија за сертификацију је донела одлуку да се сертификат додели. У јулу 2025. клијенту је уручен сертификат без акредитације, с тим да се приликом надзора изврши осведочење пред АТС-ом и да се тада клијенту додели акредитовани сертификат.

Након што је истекао трогодишњи сертификациони циклус у случају Института за заштиту на раду у Новом Саду, спроведена је ресертификација ИСМ (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001), чиме је отпочет нови сертификациони циклус. Ресертификациона провера спроведена је на локацији клијента, а одлука о додели сертификације донета је 28. априла 2025. године.

Када је у питању Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, БСЦ-Нови Сад, спроведена је друга надзорна провера према ISO 9001. и то Надзор је спроведен у децембру 2025. године, на локацији клијента. Том приликом, клијенту је потврђено одржавање сертификације.

Табела 3.1 – Преглед сертификационих активности у 2025. години

СТАНДАРД	IAF КОД	Врста провере	КЛИЈЕНТ
SRPS EN ISO 9001:2015	34	Надзор 2 (Н1)	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију
SRPS EN ISO 9001:2015	37	Надзор 2 (Н1)	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију
SRPS EN ISO 9001:2015	34	Ресертификација (P2)	Институт за заштиту на раду, Нови Сад
SRPS EN ISO 14001:2015	34	Ресертификација (P2)	Институт за заштиту на раду, Нови Сад
SRPS EN ISO 45001:2018	34	Ресертификација (P2)	Институт за заштиту на раду, Нови Сад
SRPS EN ISO 45001:2018	37	Почетна сертификација (P 1) без акредитације	ALP Project d.o.o
SRPS EN ISO 45001:2018	28	Почетна сертификација (P 1) без акредитације	ALP Project d.o.o

Спроведене су редовне активности на одржавању и унапређењу система менаџмента СТИСС према захтевима ISO 17021-1. Реализована је интерна провера у новембру 2025. и дате су препоруке за побољшања. Преиспитани су сви ризици СТИСС, неки од постојећих високих ризика смањени су на средњи ниво, а идентификован је и нови високи ризик. Преиспитане су и усклађене политике СТИСС.

4 РАЗВОЈ И ПРИМЕНА ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ

У 2025. години, поред промоције на сајмовима, одржан је састанак са госпођом Маром Топаловић, директорком и правним заступником фирме „Марушка”. Тема састанка је био Национални знак усаглашености са српским стандардима, значај и бенефити за клијента, услови за доделу знака, појашњење процеса за добијање знака. Састанак је одржан у новембру, у пословним просторијама фирме у Чачку. Састанак је био конструктиван и користан како за представнике фирме, тако и за запослене у Институту који раде на развоју националног знака усаглашености. Договорени су даљи кораци у циљу добијања националног знака усаглашености са српским стандардом.

Такође, одржан је састанак и са представницима фирме „Varex” из Чачка и утврђене су могућности у вези са добијањем националног знака усаглашености за ову фирму.

5 ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

5.1 АКТИВНОСТ: Имплементација новог издања ISO/IEC 27001:2022 у оквиру интегрисаног система менаџмента

У оквиру интегрисаног система менаџмента, Институт је 2010. године имплементирао и стандард ISO/IEC 27001 за систем менаџмента безбедношћу информација. С обзиром на то да је у 2022. години објављено ново издање тог стандарда које садржи значајне измене у односу на постојеће, било је потребно извршити тзв. транзицију на ново издање стандарда.

У првој половини 2025. године припремљен је план активности и на основу њега је извршена анализа разлика између захтева новог и већ примењеног стандарда, као и преиспитивање и усаглашавање постојеће документације. У августу 2025. извршена је друга надзорна провера интегрисаног система менаџмента у оквиру које је спроведена и провера усаглашености са захтевима новог издања стандарда ISO/IEC 27001:2022. Током провере уочене су неусаглашености које је требало исправити у року које је поставило сертификационо тело. Све неусаглашености са захтевима новог издања стандарда ISO/IEC 27001:2022 отклоњене су у задатом року, тако да је Институт добио сертификат о усклађености система менаџмента безбедношћу информација са новим издањем стандарда ISO/IEC 27001:2022.

5.2 АКТИВНОСТ: Унапређење система енергетског менаџмента ради постизања енергетске ефикасности пословног објекта Института

У сарадњи са Немачком развојном банком (KfW) планирано је спровођење пројекта енергетске санације више објеката/зграда у јавном власништву, поред осталог и зграде коју користи наша институција. Пројекат се односи на унапређење енергетске ефикасности, смањење оперативних трошкова и смањење емисија угљен-диоксида.

Након иницијалног састанка у просторијама Министарства рударства и енергетике у Београду, са циљем да се побољша енергетска ефикасност пословног објекта Института, предузети су одређени кораци у том правцу. Један од првих била је израда Елабората енергетске ефикасности и Извештаја о спроведеном детаљном енергетском прегледу зграде. Наведена документа су израђена у сарадњи са Машинским факултетом.

Након датих препорука о побољшањима енергетске ефикасности нашег објекта, у наредном периоду ће се радити на дигитализацији архивских планова, као и на прикупљању информација и понуда за унапређење енергетске ефикасности.

5.3 АКТИВНОСТ: Миграција података и информативног система Института у Државни центар за управљање и чување података

Влада Републике Србије основала је Државни центар за управљање и чување података у Крагујевцу и он је утврђен као пројекат од значаја за Републику Србију. Државни центар за управљање и чување података у Крагујевцу испуњава највише стандарде предвиђене за овакав тип објекта (SPRS EN 50600, TIER 4) и стандард који обезбеђује потпуну редундантност, односно потпуно дуплирање процеса у оквиру дата центра (2N).

Уз сугестију и на предлог председника Управног одбора Института, да би се обезбедила већа безбедност података, поузданост и доступност система, модернизација ИТ инфраструктуре, потпуна усклађеност са законском регулативом, смањење трошкова одржавања ИТ система, као и могућност равноправног праћења свих промена у европским и међународним организацијама за стандардизацију у погледу дигитализације, у 2025. години започете су активности на миграцији сервера за DMS, Пантеон и сајт у Државни дата центар Републике Србије, и реализација се очекује у току 2026. године.

5.4 АКТИВНОСТ: Израда Нацрта Стратегије развоја инфраструктуре квалитета Републике Србије за период 2026–2030. године и Акционог плана

У сарадњи са Сектором за квалитет и безбедност производа Министарства привреде, и уз његову координацију, Институт је у 2025. години за потребе израде Нацрта Стратегије развоја инфраструктуре квалитета Републике Србије за период 2026–2030. године и Акционог плана за њено спровођење дефинисао стратешке циљеве, као и мере и механизме за спровођење стратешких циљева и њихово праћење. Представници Института учествовали су на састанцима на којима су се разматрали Стратегија и акциони планови за њену реализацију и припремали коментари и предлози у вези са документима која су достављена. Нацрт поменуте стратегије и пратећих акционих планова завршен је у октобру 2025. године.

5.5 АКТИВНОСТ: Припрема и обављање оцењивања Института ради провере испуњености услова из CEN-CENELEC Guide 22:2021

Институт као члан Групе С према CEN-CENELEC *Internal Regulations* – Part 1:2025, са врстом чланства (Црвени члан), има обавезу да достави извештај о оцењивању сваке три године како би потврдио своју усклађеност са критеријумима за пуноправно чланство у CEN-у и CENELEC-у. Институт је изабрао опцију самооцењивања у комбинацији са сертификацијом према ISO 9001, како је наведено у CEN-CENELEC Guide 22:2021, као једну од три понуђене опције за доказивање усклађености са датим критеријумима. У вези са тим, у априлу 2025. године формирана је Радна група за спровођење провере испуњености услова из CEN-CENELEC Guide 22, Edition 5, 2021-12, која је радила на припреми документације за самооцењивање, односно на усклађивању текстуалних делова шест критеријума датих у CEN-CENELEC *Internal Regulations* – Part 1:2025, *Part ID, CEN and CENELEC Membership Requirements*, за које су чланови Радне групе били задужени, као и за обезбеђивање доказа из контролне листе Прилога С, CEN-CENELEC Guide 22:2021. У мају 2025. године извршена је интерна провера од стране два интерна оцењивача Института и о тој интерној провери оцењивачки тим је израдио извештај. Самооцењивање Института које се односило на проверу испуњености критеријума из CEN-CENELEC Guide 22:2021, у комбинацији са провером система менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2015, извршено је 30. јуна и 1. јула 2025. године од стране екстерног сертификационог тела, на коме је констатовано да није утврђена ниједна неусаглашеност, већ су само дате сугестије за побољшање. Извештај са оцењивања, попуњена чек-листа, као и сва припадајућа документација, послата је ССМС-у почетком јула 2025. године.

Комитет за односе са чланицама и мониторинг (MRMC) европских организација за стандардизацију CEN-CENELEC-а на свом састанку одржаном 9. септембра 2025. године донео

је одлуку број 421/2025 којом се одобрава извештај председника MRMC-а о оцени извештаја о самооцењивању према EN ISO 9001 од стране ИСС-а, са резултатом рангирања: потпуна усаглашеност. У извештају MRMC-а је наведено да је Институт током спроведеног самооцењивања, у комбинацији са сертификацијом према EN ISO 9001, доказао да испуњава све критеријуме за статус пуноправног члана и да приликом провере документације нису идентификоване неусаглашености, при чему је утврђено 11 похвала за успостављене процесе.

5.6 АКТИВНОСТ: Објављивање монографије „90 година стандардизације у Србији”

У склопу обележавања 90 година стандардизације и институција за стандардизацију на овим просторима, Институт је припремао и монографију под називом „90 година стандардизације у Србији”, која је објављена крајем септембра 2025. године. Монографија обухвата периоде који су интегрисали догађаје који се односе на националну стандардизацију, почев од првих корака на том плану до активности у данашњем Институту за стандардизацију Србије. Садржај монографије у највећој мери одсликава историју институционалне стандардизације у Србији, односно у њеним државним уређењима у претходних 90 година, почевши од Југословенског националног комитета за нормализацију основаног 1934. године. Структура саме монографије прати кључне државне и правне промене које су утицале на установу и обликовале њену структуру, надлежности и циљеве, као и континуитет и проблематику којом се бавила и са којом се у својој дугој историји суочавала. Аутори монографије, руководиоци сектора у Институту за стандардизацију Србије, приликом писања користили су архивски материјал до којег је било могуће доћи, као и документациони материјал којим је располагао Институт. Резултат таквог рада је издање које је јединствено по свом садржају и које може да буде основа за даља истраживања ове области.

6 РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ПРИХОДА

Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Сл. гласник РС” бр. 94/2024), за рад и пословање Института у 2025. години одобрена су средства из буџета РС у износу од 210.856.492 динара.

У 2025. години на подрачун буџетских средстава Института трансферисано је укупно 145.696.000 динара. У истом периоду Институт је остварио сопствене приходе од продаје добара и услуга у износу од **45.002.859** динара, као и Примања од продаје залиха у износу од **41.846** динара.

Пренета средства донација из ранијих година (извор 15) у износу од 1.169 динара Институт је пренео у 2026. годину. Средства донација остварена су на основу учешћа у пројектима које спроводи Европски комитет за стандардизацију (CEN) и Европски комитет за стандардизацију у области електротехничке стандардизације (CENELEC) за превођење стандарда. Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година (извор 13) који је на почетку 2025. године износио **619.492** динара, на основу Решења о расподели, Министарства привреде, број 003394419 2024 10810 002 003 401 121/3, од 31. октобра 2025. године, у целости је потрошен.

Преглед планираних и остварених прихода Института у 2025. години, од чланарине коју плаћају чланови Института и продаје добара и услуга, дат је у табели 6.1.

Табела 6.1 – Преглед планираних и остварених прихода Института у 2025. години

Број конта	Опис	Планирано у динарима	Остварено у динарима	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
742	Приход од продаје добара и услуга	64.041.000	45.002.859	70
742317 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	5.000.000	4.228.950	85
742317 2	Приход од продаје српских стандарда	35.475.000	22.131.117	62
742371 3	Приходи индиректних корисника буџетских средстава који се остварују додатним активностима	1.500.000	1.055.231	70
742317 5	Приход од сертификације производа, система менаџмента и особа	800.000	196.000	25
742317 6	Приход од продаје међународних стандарда	6.000.000	3.528.727	59
742317 7	Приходи од продаје добара и услуга – бифе	220.000	188.647	86
742317 8	Приход од одржавања семинара	2.500.000	1.475.563	59
742317 9	Приходи од VMI ознака	100.000	120.000	120
742317 10	Приход од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	700.000	0.00	0
742317 50	Приход од одржавања вебинара	4.500.000	4.795.243	107
742317	Приходи од продаје електронских збирки стандарда	200.000	297.559	149
742317	Приходи од продаје електронских публикација	0	96.327	0
742317	Приходи од продаје збирки стандарда	0	64.827	0
742317 Ч	Приход од читања стандарда	6.000.000	5.909.020	98
742317 СП	Приход од пружања стручне помоћи	500.000	0	0
742317 Т	Приходи од тумачења стандарда	250.000	17.100	7
742317 ПРЕВОД	Приходи од превода стандарда	196.000	93.600	48
742317 DON	Приходи од донација	0	1.000.000	0
742317 MC	Приход меморандумске ставке рефундације расхода из претходне године	0	21.724	0
742317 POV	Повраћај средстава за купљене стандарде у извршене услуге	0	-216.776	0
742317 спонзорство	Спонзорство	0	0	0
742317 претраж.	Приходи од претраживања базе стандарда	100.000	0	0
822121	Примања од продаје залиха производње	200.000	41.846	21
791111	Приход из буџета	145.696.000	143.080.297	98
732121	Текуће донације међународних организација	300.000	0	0
321311 – Извор 13	Пренета неутрошена средства из раније година	619.492	619.492	100
311000 – Извор 15	Неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година	0	0	0
	УКУПНО (742 + 822 + 791 + 732 + 321 + 311):	210.856.492	188.744.494	90

Упоредни приказ остварених прихода у 2024. и 2025. години дат је у табели 6.2

Табела 6.2 – Преглед остварених прихода Института у 2024. и 2025. години

Број конта	Опис	Остварено у 2024. у динарима	Остварено у 2025. у динарима	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
	Пренета а неутрошена средства	310.767	619.492	199
742317 1	Чланарина	4.286.950	4.228.950	99
742317 2	Приход од продаје српских стандарда	21.911.374	22.131.117	101
742317 6	Приход од продаје међународних стандарда	4.808.226	3.528.727	73
742317 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	181.601	188.647	104
742317 8	Приходи од семинара	2.119.894	1.475.563	70
742317 s	Спонзорство	100.000		0
742317 50	Приходи од вебинара	3.986.187	4.795.243	120
742317 9	Приходи од WMI сертификата	80.000	120.000	150
742317Г	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	22.140	17.100	77
742317Ч	Приходи од читања стандарда	5.668.698	5.909.020	104
742317 5	Приходи од сертификације производа, система менаџмента и особа	68.700	196.000	285
742317	Приходи од пружања стручне помоћи	0	0	0
742317 3	Приходи од додатних активности	1.053.711	1.055.231	100
742317	Приходи од услужног превозења стандарда	70.000	93.600	134
742317	Приходи од претраживања базе стандарда	0		0
742317	Приходи од продаје електронских публикација	0	96.327	0
742317	Приходи од продаје збирки стандарда	0	64.827	0
742317	Приходи од продаје електронских збирки	255.420	297.559	116
742317 DON	Приходи од донација	0	1.000.000	0
742317 POV	Повраћај средстава за купљене стандарде у извршене услуге	0	-216.776	0
742317 MC	Приход меморандумске ставке рефундације расхода из претходне године	0	21.724	0
742000	Приходи од продаје добара и услуга	44.923.668	45.622.351	102
732121	Текуће донације међународних организација	0	0	0
822121	Примања од продаје залиха	81.127	41.846	52
	Укупно:	45.004.795	45.664.197	101

РАСХОДИ

За финансирање рада Института у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2025. године утрошено је укупно 188.718.524 динара. Од тог износа, 143.080.297 динара или 76 % утрошено је из остварених прихода из буџета Републике Србије, док је остатак од 45.638.227 динара или 24 % утрошен из остварених сопствених прихода Института.

Средства обезбеђена из буџета и из сопствених прихода коришћена су за намене утврђене Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину и у оквиру одобрених износа на појединим економским класификацијама утврђеним финансијским планом Института за 2025. годину, који је саставни део Програма рада Института за 2025. годину.

Биланс прихода и расхода на дан 31. децембар 2025. године приказан је у табели 6.3 која представља извод из Обрасца 2.

Табела 6.3 – Биланс прихода и расхода у периоду од 1. јануара 2025. до 31. децембра 2025. године (извод из обрасца ПР) – у хиљадама динара

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2001		ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (2002+2106)	182.310	188.125
2002	700000	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ (2003+2047+2057+2069+2094+2099+2103)	182.229	188.083
2057	730000	ДОНАЦИЈЕ, ПОМОЋИ И ТРАНСФЕРИ (2058+2061+2066)	0	0
2061	732000	ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (од 2062 до 2065)	0	0
2062	732100	Текуће донације од међународних организација	0	0
2069	740000	ДРУГИ ПРИХОДИ (2070+2077+2082+2089+2092)	44.613	45.003
2077	742000	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА (од 2078 до 2081)	44.613	45.003
2080	742300	Споредне продаје добара и услуга које врше државне нетржишне јединице	44.613	45.003
2103	790000	ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА (2104)	137.616	143.080
2104	791000	ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА (2105)	137.616	143.080
2105	791100	Приходи из буџета	137.616	143.080
2106	800000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (2107 + 2114 + 2121 + 2124)	81	42
2114	820000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗАЛИХА (2115 + 2117 + 2119)	81	42
2117	822000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗАЛИХА ПРОИЗВОДЊЕ (2118)	81	42
2118	822100	Примања од продаје залиха производње	81	42
2131		ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (2132+2300)	182.001	188.718
2132	400000	ТЕКУЋИ РАСХОДИ (2133 + 2155 + 2200 + 2215 + 2239 + 2252 + 2268 + 2283)	179.881	187.104
2133	410000	РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (2134 + 2136 + 2140 + 2142 + 2147 + 2149 + 2151 + 2153)	114.329	121.490
2134	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ) (2135)	96.520	102.270
2135	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	96.520	102.270
2136	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА (од 2137 до 2139)	14.616	15.496
2137	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	9.648	10.228
2138	412200	Допринос за здравствено осигурање	4.968	5.268
2140	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ (2141)	90	149
2141	413100	Накнаде у натури	90	149
2142	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА (од 2143 до 2146)	776	1.057
2143	414100	Исплата накнада за време одсуствовања с посла на терет фондова	13	1
2144	414200	Расходи за образовање деце запослених	0	0
2145	414300	Отпремнине и помоћи	400	447
2146	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и друге помоћи запосленом	363	609
2147	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (2148)	1.260	1.219

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2148	415100	Накнаде трошкова за запослене	1.260	1.219
2149	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ (2150)	1.067	1.299
2150	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	1.067	1.299
2155	420000	КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА (2156+2164+2170+2179+2187+2190)	41.830	43.582
2156	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ (од 2157 до 2163)	14.844	17.621
2157	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	168	163
2158	421200	Енергетске услуге	4.078	4.937
2159	421300	Комуналне услуге	8.589	10.203
2160	421400	Услуге комуникација	1.623	1.797
2161	421500	Трошкови осигурања	227	262
2162	421600	Закуп имовине и опреме	159	259
2164	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА (од 2165 до 2169)	2.483	2.152
2165	422100	Трошкови службених путовања у земљи	367	148
2166	422200	Трошкови службених путовања у иностранство	1.855	1.778
2167	422300	Трошкови путовања у оквиру редовног рада	261	226
2170	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ (од 2171 до 2178)	18.576	18.740
2171	423100	Административне услуге	0	572
2172	423200	Компјутерске услуге	3.503	3.478
2173	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	480	862
2174	423400	Услуге информисања	614	1.526
2175	423500	Стручне услуге	4.338	4.408
2177	423700	Репрезентација	769	1.161
2178	423900	Остале опште услуге	8.872	6.733
2179	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ (од 2180 до 2186)	0	24
2180	424900	Остале специјализоване услуге	0	24
2187	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ (2188+2189)	1.674	1.531
2188	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	639	480
2189	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	1.035	1.051
2190	426000	МАТЕРИЈАЛ (од 2191 до 2199)	4.253	3.514
2191	426100	Административни материјал	2.953	2.366
2193	426300	Материјали за образовање и усавршавање запослених	305	3
2194	426400	Материјали за саобраћај	350	319
2198	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	645	826
2252	460000	ДОНАЦИЈЕ, ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (2253+2256+2259+2262+2265)	23.689	21.971
2256	462000	ДОТАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА (2257+2258)	23.689	21.971
2257	462100	Текуће дотације међународним организацијама	23.689	21.971

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2283	480000	ОСТАЛИ РАСХОДИ (2284+2287+2291+2293+2296+2298)	33	61
2287	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ (од 2288 до 2290)	33	40
2288	482100	Остали порези	22	21
2289	482200	Обавезне таксе	11	19
2296	485000	НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА ПОВРЕДЕ ИЛИ ШТЕТУ НАНЕТУ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА (2297)	0	21
2297	485100	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	0	21
2300	500000	ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (2301+2323+2332+2335+2343)	2.120	1.614
2301	510000	ОСНОВНА СРЕДСТВА (2302+2307+2317+2319+2321)	2.120	1.614
2307	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА (од 2308 до 2316)	1.159	597
2308	512100	Опрема за саобраћај	0	0
2309	512200	Административна опрема	1.159	597
2321	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (2322)	961	1.017
2322	515100	Нематеријална имовина	961	1.017
2346		Вишак прихода и примања – буџетски суфицит (2001-2131)>0	309	
2347		Мањак прихода и примања – буџетски дефицит (2131-2001)>0	0	593
2348		КОРИГОВАЊЕ ВИШКА, ОДНОСНО МАЊКА ПРИХОДА И ПРИМАЊА (ОД 2349 ДО 2353)	312	620
2351		Део пренетих неутрошених средстава из ранијих година коришћен за покриће расхода и издатака текуће године	0	620
2357	321122	ВИШАК ПРИХОДА И ПРИМАЊА – СУФИЦИТ (2346+2348-2347-2354)	621	27

Преглед утрошених сопствених прихода по наменама у 2025. години дат је у табели број 6.4.

**Табела 6.4 – Утрошени сопствени приходи по наменама
у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2025. године**

Економ. класиф.	Назив економске класификације	Планирани трошкови за 2025. год. (у дин.)	Утрошено до 31.12.2025. год. (у дин.)	Извршење плана (4/3) × 100 (у %)	Разлика планираног и утрошеног (3-4)
1	2	3	4	5	6
411100	Плате додаци и накнаде запослених	2.062.000	487.000	23,62	1.575.000
412100	Социјални доприноси на терет послодавца	206.580	46.000	22,27	160.580
412200	Социјални доприноси на терет послодавца	106.420	24.000	22,55	82.420
413100	Поклони за децу запослених	150.000	149.000	99,33	1.000
414100	Испл. накн. за време одс. с пос. на тер. фонда	400.000	1.000	0,25	399.000
414300	Отремнине и помоћи	800.000	447.000	55,88	353.000

Економ. класиф.	Назив економске класификације	Планирани трошкови за 2025. год. (у дин.)	Утрошено до 31.12.2025. год. (у дин.)	Извршење плана (4/3) × 100 (у %)	Разлика планираног и утрошеног (3-4)
1	2	3	4	5	6
414400	Помоћ у медицинском лечењу	880.000	609.000	69,20	271.000
415100	Накнаде трошкова за запослене	1.510.000	1.219.000	80,73	291.000
416100	Награде	1.500.000	1.299.000	86,60	201.000
421100	Трошк. платн. пром. и банкарских услуга	210.000	163.000	77,62	47.000
421200	Енергетске услуге	5.800.000	4.937.000	85,12	863.000
421300	Комуналне услуге	12.590.000	10.203.000	81,04	2.387.000
421400	Услуге комуникација	1.960.000	1.797.000	91,68	163.000
421500	Трошкови осигурања	370.000	262.000	70,81	108.000
421600	Закуп имовине и опреме	400.000	259.000	64,75	141.000
422100	Трошкови службених путовања у земљи	410.000	148.000	36,10	262.000
422200	Трошкови служб. путовања у иностранство	3.170.000	1.778.000	56,09	1.392.000
422300	Трошкови путовања у оквиру редовног рада	280.000	226.000	80,71	54.000
423100	Административне услуге	750.000	572.000	76,27	178.000
423200	Компјутерске услуге	4.300.000	3.478.000	80,88	822.000
423300	Услуге образов. и усавршавања запослених	900.000	862.000	95,78	38.000
423400	Услуге информисања	2.100.000	1.526.000	72,67	574.000
423500	Стручне услуге	1.000.000	978.000	97,80	22.000
423700	Репрезентација и поклони	1.350.000	1.161.000	86,00	189.000
423900	Остале опште услуге	7.040.000	6.263.000	88,96	777.000
424300	Остале медицинске услуге	1.000.000	0	0,00	1.000.000
424900	Специјализоване услуге	30.000	24.000	80,00	6.000
425100	Текуће попр. и одржавање зграда и објеката	1.800.000	480.000	26,67	1.320.000
425200	Текуће попр. и одржавање опреме	1.600.000	1.051.000	65,69	549.000
426100	Административни материјал	3.575.000	2.366.000	66,18	1.209.000
426300	Матер. за образовање и усаврш. запослених	400.000	3.000	0,75	397.000
426400	Издаци за гориво	500.000	319.000	63,80	181.000
426800	Матер. за одрж. хигијене и угоститељство	950.000	826.000	86,95	124.000
462100	Дотације међународним организацијама	1.000	0	0,00	1.000
482000	Порези, обавезне таксе и казне	340.000	40.000	11,76	300.000
485100	Накнада штете	100.000	21.000	21,00	79.000
512200	Машине и опрема	3.019.491	597.000	19,77	2.422.491
515100	Нематеријална имовина	1.300.000	1.017.000	78,23	283.000
УКУПНО:		64.860.491	45.638.000	70,36	19.222.491

Преглед утрошених прихода из буџета по наменама у 2025. години дат је у табели број 6.5.

Табела 6.5 – Утрошени приходи из буџета по наменама у 2025. години

Економ. класиф.	Назив економске класификације	Планирани трошкови за 2025. год. (у дин.)	Утрошено до 31.12.2025. год. (у дин.)	Извршење плана (4/3) × 100 (у %)	Разлика планираног и утрошеног (3-4)
1	2	3	4	5	6
411000	Плате додаци и накнаде запослених	103.998.000	101.783.000	97,87	2.215.000
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	15.758.000	15.426.000	97,89	332.000
423000	Накнаде за рад чланова управног и надзорног одбора	3.940.000	3.900.000	98,98	40.000
462000	Текуће дотације за међународне чланарине	22.000.000	21.971.000	99,87	29.000
УКУПНО:		145.696.000	143.080.000	98	2.616.000

Детаљни приказ утрошених средстава из буџета са класе 462 - **Текуће дотације за међународне чланарине** у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2025. године дат је у табели број 6.6

Табела 6.6 – Чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију за 2025. годину

Ред. бр.	Назив организације	Износ чланарине за 2025. годину	Рок за плаћање у 2025. год.	Датум плаћања	Износ плаћања	Износ у динарима
1	2		3	4	5	6
1.	(ISO)	23.375 CHF	½ 1. априла	28.03.2025.	11.687 CHF	1.443.436
			½ 1. октобра	–	11.687 CHF	–
2.	(IEC)	60.000 CHF	30. јун	–	60.000 CHF	–
3.	(CEN)	102.015 EUR	31. март	28.03.2025.	93.800 EUR	11.029.641
				29.04.2025.	6.715 EUR	789.426
				-	1.500 EUR	
4.	(CENELEC)	44.165 EUR	28. фебруар	28.02.2025.	44.165 EUR	5.190.977
5.	ISOlutions	1.000 CHF	март/септ.	–	1.000 CHF	–
6.	IECEE/CB	3.056 CHF	март	–	3.056 CHF	–
	УКУПНО:		–	–	57.375 CHF и 141.361 EUR	18.453.480

До 31. децембра 2025. године исплаћене су обавезе по основу чланарина у Међународној организацији за стандардизацију (ISO) у износу од 11.687 CHF, што представља половину од укупног износа фактуре, Европском комитету за стандардизацију (CEN) у износу од 100.515 CHF, што представља 98% од укупног износа фактуре, и Европском комитету за стандардизацију у области електротехничке стандардизације (CENELEC) у укупном износу од 44.165 EUR динара, што представља укупан износ фактуре.

Проблем измиривања чланарина међународним и европским организацијама за стандардизацију траје од 2022. године и о томе је Институт редовно обавештавао Министарство привреде и Министарство финансија услед недостатка одобрених средстава за ту намену са Извора 01 Буџетска средства са класе 462 – Текуће дотације за међународне чланарине.

Обавезе које нису измирене до 31. децембра 2025. године, и то: 11.687 CHF према Међународној организацији за стандардизацију (ISO), 1.500 CHF према Европском комитету за стандардизацију (CEN), 60.000 CHF према Међународној електротехничкој комисији (IEC), као и 3.056 CHF према IECSEE/CB, пренете су у 2026. годину. Укупан износ на име ових обавеза од 9.773.443,26 динара (прерачунато по средњем курсу НБС на дан плаћања) измирен је у јануару 2026. године.

7 ПРОБЛЕМИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА РАДА И ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА ЊИХОВО РЕШАВАЊЕ

Институт је већ у првом кварталу 2025. године био суочен са проблемом одржавања седница Управног одбора. Наиме, након одржане седнице Управног одбора у јануару 2025. године, Институт се суочио са проблемом немогућности сазивања седница, услед недоступности председника Управног одбора. У месецима који су следили, Институт је наставио са својим активностима, доносио документа која су по календару активности припадали првом кварталу у складу са свим важећим прописима. На основу Решења оснивача 24, број: 119-4693/2025, од 15. маја 2025. године, разрешен је председник Управног одбора, а на основу Решења 24, број: 119-4694/2025, од 15. маја 2025. године, именован је нови председник Управног одбора Института за стандардизацију Србије. Прва седница Управног одбора након именовања председника одржана је 30. маја 2025. године.

Управни одбор је именован на основу Решења оснивача (Владе) од 5. априла 2018. године (24 број: 119-30-01/2018). Мандат управног одбора истекао је 5. априла 2022. године. Институт је благовремено спровео изборни поступак именовања чланова Управног одбора и доставио предлоге кандидата за два представника скупштине и једног представника запослених. Два члана управног одбора представљају представнике оснивача. Председник Управног одбора је именован у мају 2025. године, док поступак именовања чланова није спроведен.

Институт (као и његови правни претходници) пуноправни је члан Међународне организације за стандардизацију ISO и Међународне организације за електротехничку стандардизацију IEC, и то од 1950. односно 1953. године, европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC од 2017. године, као и члан Савета (највишег управљачког тела ISO-а).

Институт се у свим годинама, почев од 2022. године, суочава са проблемом измиривања чланарина с обзиром на то да су се износи из године у годину повећавали, а да је Законом о буџету годинама уназад одобран исти износ од 22.000.000,00 динара. Институт је у 2025. години измирио доспеле чланарине до износа расположивих средстава предвиђених на основу Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину, односно износа од 22.000.000 динара, с тим што је део средстава у износу од 3.517.971 динара искоришћен за плаћање дуга из 2024. године који су доспели у тој години. За измиривање свих доспелих чланарина у 2025. години потребно је обезбедити додатних 9.748.103 динара, што чини износ из претходне године и мање опредељен износ за 2025. годину.

Институт је о повећању чланарина у међународним и европским организацијама за стандардизацију више пута обавештавао Министарство привреде и Министарство финансија. У Приоритетним областима финансирања и Предлогу финансијског плана Института за стандардизацију Србије за 2025. годину, са пројекцијама за 2026. и 2027. годину, број: 1944/13-51-01/2024, од 15. августа 2024. године, у којима су детаљно образложени разлози за одобравање додатних средстава за ове намене и затражена средства у укупном износу од 28.000.000 милиона динара, од чега 22.000.000 динара у оквиру лимита и 6.000.000 динара изнад лимита. На основу Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину нису предвиђени довољни износи средстава за плаћање чланарина у међународним и европским организацијама за стандардизацију. Такође, 15. августа 2025. године упућен је допис Министарству привреде број 2437/1/51-01/202 у вези са проблемима који се односе на плаћање чланарине.

Законом о буџету РС за 2026. годину опредељен је укупни износ од 29.001.000,00 и то, износ 22.000.000,00 динара са Извора 01 а износ од 7.001.000,00 динара са Извора 04. По основу пристиглих фактура за 2026. годину, Институт је у обавези да измири обавезе у износу од 30.044.824,92 динара. Средства за плаћање чланарина, сагласно члану 9, став 5, Закона о стандардизацији, обезбеђују се из Буџета Републике Србије. Законом о буџету за 2026. годину средства за ове намене опредељена су са извора 04 – Сопствени приходи буџетских корисника у износу од 7.001.000,00. Институт ће се суочити са проблемом обезбеђивања средстава за ове намене с обзиром на то да из сопствених прихода финансира целокупне расходе пословања.

До завршетка календарске године, проблем са чланаринама није решен, а Институт је у 2026. годину пренео обавезе по основу чланарина у међународним организацијама у износу од 9.748.103 динара.

Поред тога, услед раста цена роба и услуга од стране добављача, Институт је пословао у отежаним условима, уз рационализацију трошкова и прилагођавање планираних активности. Са друге стране, Институт није повећавао износе накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације од августа 2022. године.

Институт је из 2024. године пренео у 2025. годину око 2 милиона динара обавеза насталих приликом организације Генералног заседања Европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC у јуну 2023. године. Такође, у 2024. години обележен је велики јубилеј – 90 година стандардизације у Србији, који је обухватао бројне активности спроведене током 2024. године. Поред осталих активности, у циљу обележавања јубилеја, током 2024. године започето је писање Монографије, која је објављена у мају 2025. године, што је представљало додатно финансијско оптерећење за Институт. И поред тога, Институт је наставио са набавком опреме и одржавањем високог нивоа информатичке опремљености, ако се има у виду да је то неопходно ради одржавања обавеза према заинтересованим странама и сарадње са међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Поред свега наведеног и ограничених средстава за финансирање расхода и издатака у 2025. години, Институт је успео да у највећој мери изврши све планиране активности и обавезе.

8 ЗАКЉУЧАК

На основу претходно изнетог може се закључити да је Институт успешно наставио пословање у 2025. години упркос отежаним условима рада који су изазвани општим економским условима и реализовао је све планиране активности.

Када је реч о основној делатности Института, односно раду на доношењу и објављивању српских стандарда, Институт је у национални систем стандардизације преузео 99 % европских стандарда и успешно учествује у раду европских тела за стандардизацију. Такође, све остале делатности Института (едукација, стручна помоћ, услужно превози, сертификација) наставиле су да се даље унапређују и развијају у току 2025. године.

Институт је у 2025. години остварио укупне текуће приходе и примања од продаје нефинансијске имовине (на свим изворима финансирања) у износу од 188.125 хиљада динара, и текуће расходе и издатке за нефинансијску имовину у износу од 188.718 хиљада динара. Разлика између текућих прихода и примања и текућих расхода и издатака финансирана је из Извора 13 – Нераспоређени вишак прихода и примања на основу Решења Министарства привреде о расподели, број 003394419 2024 10810 002 003 401 121/3, од 31. октобра 2025. године, у износу од 620 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2025. године на подрачуна сопствених прихода Института, Извор 04, налазила су се неутрошена средства у износу од 27 хиљада динара, која су пренета у 2026. годину (Извор 04 – Сопствени приходи – 26 хиљаде динара; Извор 15 – Неутрошена средства донација из ранијих година – 1 хиљада динара), о чијем ће коришћењу донети одлуку Управни одбор.

На дан 31. децембра 2025. године на рачуну буџетских прихода Извор 01, од износа одобрених апропријација које су у 2025. години износиле укупно 145.696 хиљада динара, стање неискоришћених средстава било је укупно 2.616 хиљада динара.

Увођењем система СПИРИ, за неискоришћена средства за Извор 01 не врши се пренос средстава из претходне године. На почетку године салдо на евиденционом рачуну износи 0,00 динара. Средства за Извор 01 расположива су у висини одобрене апропријације у текућој години, а средства из 2025. године евидентирана су и преостала у буџету Републике Србије кроз систем извршења.

У 2025. години средства Института за стандардизацију Србије трошена су за намене и у износима утврђеним финансијским планом Института за 2025. годину, који је саставни део Програма рада Института за 2025. годину.

Председник Управног одбора

Марко Зелић, мастер економиста